

Kariūnas

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS ŽURNALAS

ISSN 2029-6045

2019 m. Nr. 1 (140)

MŪSŲ GINKLAS, MŪSŲ MOKSLAS – LIETUVAI TĖVYNEI!

OUR WEAPON, OUR EDUCATION – FOR OUR HOMELAND LITHUANIA

Gerbiamoji Generolo Jono Že-maičio Lietuvos karo akademijos bendruomenė – kariūnai, karininkai, profesoriai, dėstytojai, darbuotojai ir tarnautojai!

Kai už lango ilgėja dienos, bunda gamta, tikintieji laukia vienos gražiausių religinių švenčių – šv. Velykų, o mes, Karo akademijos bendruomenė, išgyvename vieną iš savo veiklos pikų. Ketvirtakursiai artėja prie finišo tiesiosios, mintyse jau matuodamiesi ranka pasiekiamus leitenanto antpečius, kitų kursų kariūnai – prie semestrinių atsiskaitymų, visi kiti stengiasi pakelti Akademijos veiklą į dar aukštesnį lygį.

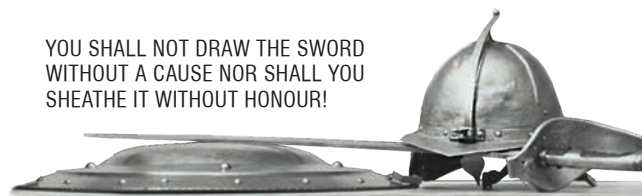
Noriu pasidžiaugti, kad visai neseniai atnaujinome 2018–2024 metų strategiją, kurioje dar aiškiau išdėstėme mūsų veiklos kryptis ir kokybės standartus. Tikiu, kad Akademijos karininkų, puskarininkų, kariūnų ir darbuotojų sėkmingos veiklos ir dar naus bendradarbiavimo pagrindą sudarys mandagus elgesys, komandinis darbas, problemų sprendimas, atvirumas, skaidrumas ir gerų idėjų skatinimas.

Šv. Velykų proga noriu visiems palinkėti darnos ir susitelkimo siekiant bendro tikslo. Vykdamas kasdienės užduotis galvoti apie šios unikalią instituciją patrauklumą visuomenėje ir mūsų visų darbo kokybę. Linkiu, kad šylantis oras pripildytų Jūsų namus meilės, Jums ir Jūsų šeimoms – džiaugsmo, laimės ir susitaikymo ateinančiais metais.

Palaimintų visiems šv. Velykų!

Akademijos viršininkas plk. Juozas KAČERGIUS

YOU SHALL NOT DRAW THE SWORD WITHOUT A CAUSE NOR SHALL YOU SHEATHE IT WITHOUT HONOUR!

BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK!

2019 m. Nr. 1 (140)

Kariūnas

Leidžiamas nuo 1932 m. spalio 25 d.
ISSN 2029-6045

ŠIAME NUMERYJE

Sausio 25-oji Karo akademijai – simbolinė diena Kr. Vytenė DAGYTĖ	3	2019 m. Vilniaus knygų mugę išlydėjus Jolanta BUDREIKIENĖ	33
Akademijos viršininko plk. Juozas Kačergiaus interviu	5	Žvalgų būrio pratybos Kr. Povilas MASONIS	36
Paminėta Lietuvos valstybės atkūrimo diena Kr. Povilas MASONIS	7	Generolo Jono Žemaičio 110-ųjų gimimo metinių minėjimas Kr. Povilas MASONIS	37
Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio atsiradimo aplinkybės Dr. Darius JUODIS	10	Tarptautinė savaitė Latvijos nacionalinėje gynybos akademijoje Kr. Dovydas KAŽAMEKINOVAS, kr. Eidas UŽUBALIS	39
„Patrulis 2018“ Kr. Povilas MASONIS	18	Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 29-ųjų metinių minėjimas Kr. Povilas MASONIS	42
Lietuvos karo akademija minėjo Laisvės gynėjų dieną	19	Konferencijoje aptarti svarbiausi Baltijos šalių saugumo klausimai Valentinas BERŽIŪNAS	44
Lietuvos karo mokyklai – 100 metų Dr. Gintautas SURGAILIS	21	Bronza – Latvijoje, sidabras – Lietuvoje! Kr. Miglė NEMANYTĖ	47
IV kurso gynybos modulis Kr. Ieva MAŽLEKAITĖ	28	Žiemos sesijos rezultatų apžvalga Jolanta STANIULIENĖ	50
Dizainu grindžiamas mąstymas: inovatyvi sprendimų priėmimo metodika būsimam karininkui Doc. dr. Dalia PRAKAPIENĖ	30		

ŽURNALO REDAKCINĖ KOLEGIJA VYRIAUSIASIS REDAKTORIUS
dim. plk. ltn. dr. Gintautas SURGAILIS
(Gintautas.Surgailis@mil.lt,
tel. (8 5) 210 3674, KATT 24 674)

VYRIAUSIOJO REDAKTORIAUS PAVADUOTOJAS
doc. dr. Manvydas VITKŪNAS
(Manvydas.Vitkunas@lka.lt)

NARIAI
mjr. Paulius DILIŪNAS
Ugdymo klausimai
(Paulius.Diliunas@mil.lt)
mjr. dr. Violeta PAKENIENĖ
Universitetinės ir karinės studijos
(Violeta.Pakeniene@mil.lt)
kpt. Dmitrij SIDENICA
Kariūnų bataliono veikla
(Dmitrij.Sidenica@mil.lt)
doc. dr. Rolanda KAZLAUSKAITĖ
MARKELIENĖ
Studijų kokybė
(Rolanda.Kazlauskaite@mil.lt)
doc. dr. Dalia PRAKAPIENĖ
Akademinės bendruomenės gyvenimas
(Dalia.Prakapiene@lka.lt)
kr. Vytenė DAGYTĖ
Laisvalaikis
(Vytenė.Dagytė@lka.lt)
kr. Giedrė GRIGŪNAITĖ
Kariūnų studijos
(Giedre.Grigunaite@lka.lt)
kr. Povilas MASONIS
Tarptautiniai ryšiai
(Povilas.Masionis@lka.lt)
kr. Ieva MAŽLEKAITĖ
Karo mokslai
(Ieva.Mazlekaite@lka.lt)
kr. Miglė NEMANYTĖ
Sportas
(Migle.Nemanyte@lka.lt)
kr. Irenijus TREČIOKAS
Gyvenimas baigus Akademiją
(Irenijus.Treciokas@lka.lt)

ŽURNALĄ RENGIA
Nijolė ANDRIUŠIENĖ
Kalbos redaktorė
Laima ADLYTĖ
Dizainerė
Irena GATAVECKIENĖ
Fotografe
SPAUSDINO
Lietuvos kariuomenės
Karo kartografijos centras,
Muitinės g. 4, Domeikava,
LT-54359 Kauno r.
Tiražas 1000 egz.
Užsakymas GL-228
Žurnalas platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJA
Šilo g. 5A, LT-10322 Vilnius

Dėl žurnalo įsigijimo prašome kreiptis:
(8 5) 210 3526, (8 5) 210 3523;
KATT 24 526, 24 523

KRAŠTO APSAUGOS MINISTRAS RAIMUNDAS KAROBLIS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija yra Lietuvos karo mokyklos tradicijų perėmėja ir tęsėja, tad pirmiausia noriu pasveikinti visą bendruomenę jos įkūrimo šimtmečio proga.

Tai – ypatinga aukštoji mokykla pirmiausia dėl to, jog yra vienintelė aukštojo mokslo institucija Lietuvoje, rengianti karininkus.

Akademija atlieka išskirtinę ir labai svarbią misiją – ugdo būsimus Lietuvos kariuomenės lyderius, vadus, gebančius įkvėpti, motyvuoti ir sutelkti savo karius, kad jie iki galo įvykdytų pavestą užduotį.

Lietuvos kariuomenė šiuo metu pradėjo esminį, galbūt net istorinį, modernizacijos ir plėtros kokybinį etapą, todėl ateityje aukštos kvalifikacijos, tvirtos motyvacijos karininkų poreikis tik dar labiau augs.

Didelių pokyčių ir reformų metą išgyvena ir visa Lietuvos švietimo sistema, aukštųjų mokyklų tinklas. Todėl, sveikindamas naująjį Akademijos viršininką ir įteikdamas jam vėliavą, keliu vieną tikslą ir uždavinį – stiprinti Akademijos bendruomenės intelektualinį, kūrybinį potencialą, kad ji taptų stipriu karybos ir gynybos mokslo centru.

Lietuvai reikalinga moderni aukštoji kari-

ninkų rengimo mokykla, kuri būtų pajėgi konkuruoti su populiariausiomis šalies aukštosios mokyklomis.

Turbūt neatsiras prieštaraujančių, jog, norint užtikrinti valstybės saugumą, būtina investuoti ne tik į gynybos stiprinimą.

Didžiausias valstybės turtas – išsilavinę ir laisvi žmonės, protingos jų mintys, išmintingi jų žodžiai ir apgalvoti veiksmai.

Net ir didžiausios kariuomenės galia ir pasirengimas nieko verti be proto galios.

Stiprią valstybę pirmiausia kuria darni, pilietiška visuomenė, ir didelę reikšmę turi, jos moralines nuostatas lemia investicijos į išsilavinimą ir mokslo sklaidą.

Tad nesustokite ir kelkite sau naujus mokslo ir studijų gerinimo iššūkius!

Čia turi gimti naujausios teorijos, kurios vėliau galėtų būti įgyvendintos karinės pramonės.

Čia turi būti nagrinėjamos naujausios hibridinės, informacinės, kibernetinės grėsmės, siūlomi efektyvūs atsako būdai, apibendrinta geriausia karinė patirtis ir siūlomi pažangūs ateities kariuomenės vystymo variantai.

Tebūnie akademijos absolventų žinios ir išsilavinimas stipriausias mūsų valstybės ginklas!

Sausio 25-oji Karo akademijai – simbolinė diena

Krn. Vytenė DAGYTĖ

Sausio 25-oji Karo akademijai yra simbolinė. 1919 m. sausio 25 d. buvo paskirtas pirmasis Karo mokyklos viršininkas – karininkas Jonas Galvydis-Bykauskas, todėl ši data ir laikoma Karo mokyklos, suvaidinusios tikrai didžiulį vaidmenį Lietuvos kariuomenės istorijoje, įkūrimo diena. Deja, jos, kaip ir visos Lietuvos kariuomenės, istorija nutrūko 1940 m. dėl sovietinės okupacijos.

1990 m. kovo 11-ąją atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, atgimė ir Karo mokykla. 1992 m. birželio 16 d. Lietuvos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl Krašto apsaugos akademijos steigimo“, kuriuo vadovaujantis buvo įsteigta Krašto apsaugos mokykla. 1994 m. sausį Lietuvos Respublikos Seimo sprendimu Krašto apsaugos mokykla buvo reorganizuota į Lietuvos karo akademiją, kuri jau po kelių mėnesių, liepą, išleido pirmąją karininkų laidą. 111 absolventų buvo suteiktas leitenanto laipsnis. Dar po ketverių metų Akademijai buvo suteiktas partizanų generolo Jono Žemaičio vardas.

Šiandien Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija skaičiuo-

ja 27-uosius įkūrimo metus ir mini 100-ąsias Karo mokyklos įkūrimo metines. Per šį laiką, tęsiant Karo mokyklos tradicijas, buvo nuveikta išties daug: parengta daugiau kaip 2000 karininkų, nuo Akademijos įkūrimo įvairius kvalifikacijos tobulinimo kursus baigė daugiau kaip 10 000 Lietuvos ir užsienio karininkų ir tarnautojų. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija yra vienintelė Lietuvoje aukštoji universitetinė mokykla, kurioje sėkmingai derinamos universitetinės ir karybos studijos, rengiami aktyvūs, kritiškai mąstantys, savarankiški ir atsakingi šalies nacionalinio saugumo ir gynybos sistemos karininkai vadai.

Šiomet sausio 25-oji Akademijai

buvo dviguba šventė. Rikiuotės aikštėje vyko iškilminga Lietuvos karo akademijos vėliavos perdavimo naujai paskirtam viršininkui plk. Juozui Kačergiui ceremonija ir Karo mokyklos 100-ųjų įkūrimo metinių minėjimas. Jo metu visa Akademijos bendruomenė prisiminė prabėgusius laikus, išklusė prof. habil. dr. Alfonso Eidinto pranešimą „Karo mokyklos vaidmuo įtvirtinant Lietuvos valstybę“ apie jos istoriją ir pokyčius, pasidžiaugė tuo, ką turime šiandien. Vėliau susirinkusieji turėjo progą pasiklausti KASP bigbendo ir Karo akademijos choro „Kariūnas“, kariūnų Rūtos Visockytės ir Martyno Raudoniaus dueto atliekamų muzikos kūrinių

Prof. habil. dr. Alfonsas Eidintas

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS VIRŠININKAS PLK. JUOZAS KAČERGIUS

Juozas Kačergius gimė 1967 m. rugpjūčio 12 d. Marijampolėje. 1985 m. baigęs Marijampolės 6-ąją vidurinę mokyklą, įstojo į Lietuvos žemės ūkio akademiją (dabar – Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Žemės ūkio akademija), kad įgytų inžinieriaus elektriko specialybę. Tačiau studijos 2 m. nutrūko dėl šauktinio tarnybos Sovietų Sąjungos kariuomenėje.

1992 m. baigęs Lietuvos žemės ūkio akademiją, nuo 1992 m. rugsėjo pradėjo tarnybą Lietuvos kariuomenėje Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos (SKAT) Marijampolės rinktinės kuopos, vėliau – 41-ojo bataliono vadu. 1994 m. rugpjūtį Jungtinių Tautų taikos palaikymo pajėgų UNPROFOR taikos palaikymo misijos LITPLA-1 būrio sudėtyje išvyko į Kroatiją. Grįžęs iš misijos nuo 1995 m. kovo tęsė tarnybą eidamas Ruklos bataliono Taikos palaikymo kuopos vado pareigas.

1998 m. J. Kačergius baigė Danijos karališkąją karo akademiją, 2002 m. mokėsi Vadų ir generalinio štabo koledže Kanzase, 2010 m. – Nacionalinio gynybos universiteto Eisenhowerio koledže Vašingtone, JAV.

1998 m. grįžęs iš studijų Danijoje buvo paskirtas Gynybos štabo J3 operacijų skyriaus vyr. specialistu, nuo 1999 m. rugpjūčio iki 2001 m. kovo ėjo Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro adjutanto pareigas, po to buvo išsiųstas tarnauti vyriausioju ryšių karininku į JAV karinių pajėgų regionų vadavietę (CENTCOM). 2003 m. liepą grįžęs į Lietuvą kurį laiką buvo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino štabo bataliono vadu. Nuo 2003 m. lapkričio iki 2005 m. rugsėjo tarnybą tęsė eidamas Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie KAM

direktoriaus pavaduotojo pareigas. Nuo 2005 m. rugsėjo iki 2007 m. sausio buvo Lietuvos Respublikos Prezidento patarėjas gynybos klausimais, nuo 2007 m. sausio iki 2012 m. liepos – Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie KAM direktorius. 2012 m. liepos mėn. paskirtas gynybos atašė JAV ir Kanadai. 2016 m. rugpjūtį grįžęs į Lietuvą Generalinėje inspekcijoje ėjo skyriaus viršininko, nuo 2017 m. balandžio – generalinio inspektoriaus pareigas. 2019 m. sausio 25 d. buvo paskirtas Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos viršininku.

Dirbdamas J3 kartu su kitais skyriaus karininkais parengė štabo darbą standartizuojantį dokumentą „Štabo darbo pagrindai-99“ (vadovaujantis NATO ir JAV šalių organizavimo pagrindais, metodais ir būdais).

AOTD inicijavo ir kartu su VSD parengė naują žvalgybos įstatymo redakciją, kuria buvo atskirtos žvalgybos ir teisėsaugos funkcijos, įtvirtintos kriminalinės žvalgybos įstatymu.

Tarnyba einant įvairias pareigas buvo įvertinta šiais apdovanojimais: Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino medaliu, UNPROFOR medaliu, Lietuvos kariuomenės medaliu „Už nuopelnus“, LR krašto apsaugos sistemos proginiu stojimo į NATO medaliu, LR krašto apsaugos sistemos medaliu „Už nuopelnus“, LR krašto apsaugos sistemos medaliu „Už nuopelnus“ bronzine ažuolo šakele, AOTD prie KAM medaliu „Už nuopelnus“, VSD medaliu „Už nuopelnus“, LR krašto apsaugos sistemos medaliu „Už nuopelnus“ sidabrine ažuolo šakele ir LK 100-mečio medaliu.

Plk. J. Kačergius gerai moka anglų ir rusų kalbas, yra vedęs, turi du sūnus.

Mintimis apie Karo akademiją su „Kariūno“ skaitytojais sutiko pasidalyti Akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius.

Su plk. J. Kačergiumi kalbėjosi „Kariūno“ redakcinės kolegijos narė kariūnė Vytėnė DAGYTĖ.

– *Neseniai pradėjote eiti Lietuvos karo akademijos viršininko pareigas, tad būtų įdomu sužinoti, kokią ją matote šiandien.*

– Tą dieną, kai atėjau, Akademija šventė 100-ąsias Karo mokyklos įkūrimo metines. Rodos, dabar ji turėtų būti tokia subrendusi, nusistovėjusi, bet tuo pat metu yra jaunatviška, veržli, gyvybinga, siekianti žinių, netgi sakyčiau turinti savo aurą, kuriai galbūt įtaką daro Antakalnis ar apskritai Vilnius, o gal jaunimas, kariūnai, čia dirbantys dėstytojai, kurie nori proveržio ir bando juos sudominti... Manau, visada sunku įsivaizduoti mokymo įstaigą, kurioje nesi studijavęs ar dirbęs. Taip susiklostė, kad, be anglų kalbos kursų, su Karo akademija tiesiogiai nebuvau susijęs, taigi ir neturėjau kažkokios išankstinės nuostatos. Čia atradau daug kūrybingų žmonių – dėstytojų, karių, kariūnų, – kurie yra smalsūs, energingi ir savaip žavūs. Ir tai verčia mane patį pasitempti bendraujant su jumis.

– *Koks Jūsų hobis, laisvalaikio pomėgiai?*

– Pomėgiai su amžiumi keičiasi. Dabar – skaitymas, ypač istorinės literatūros, mėgstu ir kino filmus pažiūrėti.

ti. Anksčiau daugiau sportavau, labai patiko orientavimosi sportas, o dar anksčiau, kai buvau kur kas jaunesnis, – lengvoji atletika.

– *Koks Jūsų gyvenimo moto arba frazė, kuria vadovaujate?*

– Gyvenimas nėra visada teisingas. Aš manau, kad ne visada gauni tai, ko tikiesi, tačiau visada reikia to siekti ir, jeigu to sieki, tau pasiseka, bet nereikia, kad taip bus visada.

– *Na, o kaip galėtumėte apibūdinti save? Kokiomis savybėmis pasižymite?*

– Aš manau, kad viena iš geresnių savybių, ir čia, būnant viršininku, yra tai, kad stengiuosi išgirsti visus ir būti visiems vienodai teisingas. Suprantu, kad ne visuomet tai gali būti įgyvendinta, bet vis tiek bandau vadovautis tomis mūsų vertybėmis, kurias išpažįstame, ir priimti teisingus sprendimus, kad gyvenimas būtų teisingesnis.

– *Tačiau turbūt sunku būti visiems ir teisingam, ir geram?*

– Manau, kad, būdamas teisingas, greičiausiai būsi ir geras, bet, geras būdamas, ne visada būsi teisingas.

– *Kodėl pasirinkote tarnauti kariuomenėje?*

– Baigus vidurinę mokyklą sovietmečiu reikėjo iš karto rinktis profesiją, nes tarnyba tuomet dar okupacinėse pajėgose tikrai neviliojo. Bet šeimoje taip buvau auklėjamas, kad vėliau, baigęs tuometę Žemės ūkio akademiją, vis dėlto nuėjau į Savanoriškąją krašto apsaugos tarnybą – norėjau ir pradėjau tarnauti besikuriančioje nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje. Tai buvo mano pasirinkimas. Karyba, ko gero, patiko nuo mažumės, bet tikrai nenorėjau tarnauti sovietinėje kariuomenėje ir nebuvo jokio stimulo joje tarnauti.

– *Kaip prasidėjo Jūsų tarnyba?*

– Tarnauti pradėjau Krašto apsaugos savanorių tarnyboje, Marijampolės rinktinėje. Iš pradžių labai trumpai buvau Kalvarijos kuopos vadas, vėliau paskyrė Marijampolės kuopos vadu, o po kiek laiko, 1993 m., tapau Krašto apsaugos savanorių tarnybos Marijampolės rinktinės 41-ojo bataliono vadu.

– *Kokia Jūsų patirtis kariuomenėje, ką galėtumėte išskirti?*

– Daugiausia įtakos padarė pirmieji žingsniai, žengti Lietuvos kariuomenėje. Labiausiai mano požiūrį suformavo misija, į kurią vykau su Lietuvos karių būriu LITPLA-1. Jungtinių Tautų apsaugos pajėgų Kroatijoje (United Nations Protection Forces – UNPROFOR) misijoje tarnavome kartu su danų batalionu. Ko gero, mes buvome tie lietuviai, kurie pirmą kartą pamatė, kokiais principais vadovaujantis organizuojama ir veikia vakarietiška kariuomenė. Vėliau, 1995 m., grįžęs į Lietuvą, mes, du karininkai, pirmieji išvykome į Danijos karališkąją karo akademiją mokytis. Čia perpratau vakarietiškus kariuomenės organizavimo principus: kaip ir ką jie daro, galų gale – koks jų požiūris į karį, kareivį, vadą, aukštesnįjį vadą, ir tai turbūt padarė didžiausią įtaką mano požiūriui į visa tai, kas susiję su karyba.

– *Ar galėtumėte išskirti labiausiai patikusias pareigas, įsimintiniausią tarnybos vietą ar laikotarpį?*

– Visos pareigos buvo savotiškai įdomios. Štai dirbti JAV gynybos atašė buvo labai įdomu, nes Vašingtonas, galima sakyti, yra pasaulio politikos centras – ten vyksta begalė reikšmingų įvykių, formuojasi, aktyviai veikia ir neretai susikerta daugybė politikų. Tarnyba ten kiekvienam karininkui – unikali galimybė įgyti neįkainojamos patirties. Kaip jau minėjau, vėliau tarnyba Amerikoje labai prisidėjo prie mano požiūrio į kariuomenę ir karybą formavimosi. Kaip ir tarnyba Antrajame operatyvinių tarnybų departamente – įvairių dalykų vertinimas per žvalgo prizmę, nacionalinio saugumo svarbos suvokimas tiesiogiai dalyvau-

jant šiame procese. Įgijau tikrai neįkainojamos patirties ir kartais į viską galėjau pažvelgti iš kitos barikadų pusės.

– Jeigu galėtumėte kažką pakeisti savo karjeroje, gyvenime, ar keistumėte?

– Norėčiau ilgiau tarnauti ten, kur labiau patiko, kad galėčiau pratęsti tuos momentus, kuriais mėgavausi, ir sutrumpinti tuos, kurie ne taip labai patiko.

– Turbūt momentų, kuriais mėgavotės, karjeroje buvo kur kas daugiau?

– Manau, kad karjera buvo tikrai sėkminga ir, svarbiausia, jog kiekvienoje pozicijoje galėjau išnaudoti laiką tobulėti. Net ir neigiami dalykai gali daug ko išmokyti ir suvaidinti teigiamą vaidmenį, tad kiekvienoje situacijoje būtinai kažko išmoksti. Tik kyla klausimas – kaip sugebi tai panaudoti ir priimti? Ar nusivili viskuo ir nuleidi rankas, ar vis dėlto imi galvoti, gal aš čia galiu ką nors pakeisti, gal galiu kažką padaryti geriau, kitaip, nei buvo daroma iki šiol?

– Kokie Jūsų lūkesčiai, tikslai Akademijoje?

– Aš manau, svarbiausia, kad kariūnas, baigęs Karo akademiją, būtų vertinamas kaip įgijęs du diplomus – karybos specialisto ir universitetinių studijų bakalauro, pritaikytų tai, ko kiti universitetai ir akademijos neduoda, –

būtų puikus lyderis, gebantis panaudoti čia įgytas žinias jauniems kariams ugdyti, rengtis ginti tėvynę, kai to prireiks. Tai iš tiesų gana sunki profesija – motyvuoti kitus lemiamą akimirką pasiaukoti Tėvynės labui.

– Kokie Jūsų tolesni ketinimai? Galbūt laukia kardinalūs pokyčiai?

– Manau, kad evoliucija visada geriau negu revoliucija. Ir kiekviena evoliucija turi būti grindžiama tam tikromis aplinkybėmis ar jų visuma. Žinau, jog atėjau į akademiją, kuri ne ką tik įsikūrė, o jau daugelį metų gyvuoja. Vienaip ar kitaip, pagrindiniai procesai jau yra apgalvoti, galbūt jie tobulintini, taisytini pagal šiandienos reikalavimus, kuriuos girdime dėl karinių doktrinų ir mūsų galimų oponentų pasikeitimo, bet nemanau, kad mes turime kelti revoliuciją ir kažką išradinėti. Čia susipina ir akademinės studijos, kurios, galima sakyti, yra klasikinės, bet kartu reikia atsižvelgti į tai, kas vyksta šiandien. Karyba, kuri remiasi pagrindiniais klasikiniais principais, taip pat turi atkreipti dėmesį į šiandienos grėsmes ir pasiruošti galimoms rytdienos grėsmėms. Tai – kompleksinė aplinka, kurioje labai sunku išskirti prioritetus. Juk anksčiau mes kalbėdavome tik apie tris dimensijas: sausumą, vandenį ir orą, o dabar atrandame ir kibernetinę, ir informacinę erdvę, ir dar daugiau. Išmokyti visa tai suvokti būsimą būrio vadą, priimti tinkamą sprendimą, manau, yra labai didelis visų mūsų bendras darbas, kad pasiektume geriausių rezultatų.

– Kokią matote Lietuvos karo akademiją, tarkime, po 5 metų?

– Geresnę negu šiandien. Parengta strategija iki 2024 m. Joje numatyta, kad ji turi tapti gynybos universitetu, gebančiu ugdyti būsimą karininko lyderio savybes, derinant akademinės ir kokybiškas išplėstines studijas, kartu būti tam tikru, galbūt net regiono, lyderiu, plėtojančiu karinę mintį, karybos teorijas, mums pritaikomą tarptautinę praktiką.

– Kaip galėtumėte apibūdinti karininką?

– Manau, jog tai parašyta visuose etikos kodeksuose, reikalavimuose, ir nežinau, ar galėčiau jį apibrėžti kažkaip geriau ar idealiau. Pirmiausia – tai doras, išsilavinęs žmogus, tai lyderis, gebantis vesti paskui save kitus.

– Ko palinkėtumėte kariūnams?

– Nenustoti ieškoti naujų žinių, naujų pojūčių, nenustoti tobulėti ir visą laiką, visą gyvenimą mokytis, siekiant tapti geriausiais, taip pat ir geriausiais lyderiais, įgyti reikiamų žinių ir jas sėkmingai naudoti.

– Ką galėtumėte pažadėti kariūnams?

– Padarysiu viską, kiek nuo manęs priklauso, kad jie įgytų geriausių išsilavinimą.

– Ačiū už pokalbį.

LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENA

Paminėta Lietuvos valstybės atkūrimo diena

Durbės mūšio kuopos krn. Povilas MASIONIS

Vasario 15 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos bendruomenė minėjo Lietuvos valstybės atkūrimo dieną. 13 val. Akademijos rikiuotės aikštėje vyko iškilminga rikiuotė, kurioje dalyvavo akademijos bendruomenė, Antakalnio gimnazijos ir Raseinių Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos auklėtiniai, Lietuvos šaulių sąjungos jaunieji šauliai. Lietuvos karo akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius už nepriekaištingą tarnybą, iniciatyvą, profesionalumą ir svarų indėlį plėtojant ir stiprinant krašto apsaugos sistemą Akademijos darbuotojams ir karininkams įteikė padėkos raštus ir kitus apdovanojimus. Be to, kpt. Erikui Kaukui buvo įteiktas socialinių mokslų srities politikos mokslų krypties daktaro diplomai.

Vyksta atranka į studijas Lietuvos karo akademijoje!

NORINTYS STUDIJUOTI GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOJE privalo laikyti profesinio tinkamumo testą. Tik išlaikę šį testą jaunuoliai įgyja teisę dalyvauti kituose priėmimo į studijas LKA etapuose.

PROFESINIO TINKAMUMO TESTĄ GALI LAIKYTI VAIKINAI IR MERGINOS NUO 16 IKI 28 METŲ, teigiamai išlaikyto testo pažyma galioja 3 metus. Taigi, pradėti ruoštis studijoms Lietuvos karo akademijoje jaunuoliai gali dar nebūdami abiturientais.

NORINTYS LAIKYTI PROFESINIO TINKAMUMO TESTĄ JAUNUOLIAI kviečiami registruotis LKA Atrankos centro telefonu + 370 5 212 7092 darbo dienomis 8.00–12.00 val. ir 12.45–17.00 val. (penktadieniais – iki 15.45 val.).

UŽSIREGISTRAVUSIEMS NURODOMA, kada jie turi atvykti į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją laikyti testo. Testavimas trunka dvi dienas.

Po iškilmingos rikiuotės minėjimo dalyviai rinkosi Karo akademijos ramovėje. Jiems Klaipėdos ir Vilniaus universitetų docentas, mokslo darbuotojas, archeologas prof. dr. Vykintas Vaitkevičius perskaitė pranešimą apie generolą Joną Žemaitį-Vytautą, jo indėlį į partizaninį judėjimą, svarbiausius ir įdomiausius gyvenimo ir veiklos faktus, pristatė neseniai atrastas unikalias nuotraukas.

Minėjimo dalyvius dainomis džiugino Akademijos kariūnų choras, Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademijos mišrus choras „Ave

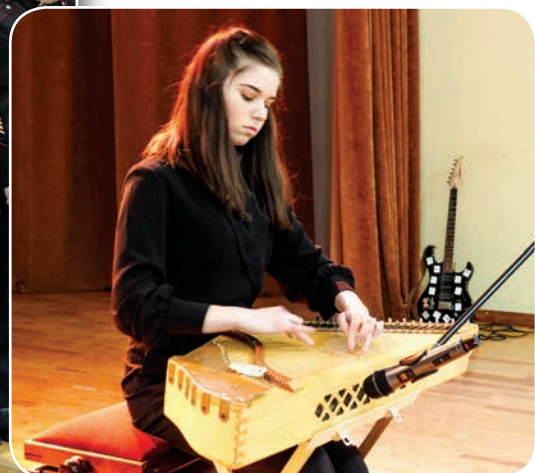
Vita“, Antakalnio gimnazijos moksleiviai. Akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius, kreipdamasis į svečius, pabrėžė, kad labai malonu stovėti su jais bendroje rikiuotėje ir kartu linksmi, nuotaikingai ir išradingai švęsti visai Lietuvai svarbią dieną.

Šeštadienį, vasario 16 d., Akademijos choras „Kariūnas“ giedojo Lietuvos valstybės himną Vasario 16-osios Akto signatarų pagerbimo ceremonijoje Rasų kapinėse. Akademijos kariūnų būrys dalyvavo Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjime prie Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministeri-

jos. Renginio metu iškilmingai paminėtos 70-osios Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Tarybos deklaracijos paskelbimo metinės, pagerbti pokario partizanai, Lietuvos patriotai, kurie kovėsi už laisvę ir nepriklausomybę okupuotoje Lietuvoje. Garbės sargybos kuopos karys padėjo gėlių vainiką prie generolo Jono Žemaičio-Vytauto paminklo. Karo akademijos kariūnai iškilmingoje rikiuotėje žygiavo nešini Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos vėliava, kurioje aukso raidėmis išsiuvinėtas jos šūkis: „Mūsų ginklas, mūsų mokslas – Lietuvai Tėvynei!“

Prof. dr. Vykintas Vaitkevičius

Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio atsiradimo aplinkybės

Dr. Darius JUODIS
Kirilo Čachovskio nuotrauka

Šiomet minimas Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) įsteigimo septyniadesimtmetis. 1949 m. vasario 16 d. pasirašytą LLKS Tarybos deklaraciją galime laikyti reikšmingiausiu politiniu lietuvių ginkluotosios rezistencijos įvykiu, lėmusiu partizanų pajėgų konsolidaciją ir vyriausiosios vadovybės sukūrimą.

Iki tol kai kurie paskiri partizanai dėjo daug pastangų, siekdami suvienyti išsisklaidžiusias po kraštą jėgas, bet jiems vis nepavykdavo sušaukti bendro kovotojų atstovų susijimo. Planingam vienijimo darbui trukdė sunkios partizanų gyvenimo sąlygos ir nuolatinė sovietų saugumo destrukcija. Dėl pastarosios priežasties nuolat keitėsi situacija ir planai. Tik praėjus beveik 5 metams nuo kovos pradžios, skirtingų apygardų partizanų atstovams pavyko susitikti.

Sovietų valdžios metais, kai apie Lietuvos partizanų vienijimo darbus nebuvo teigiamai rašoma, lietuvių išėjimo publikacijose šis įvykis vadintas 1949 m. partizanų vadų suvažiavimu, o po 1990 m. šis terminas paplito Lietuvoje leidžiamoje literatūroje, nors iš tikrųjų nė viename šio laikotarpio dokumente nepavyko rasti tokio susitikimo pavadinimo. Partizanai tai vadino posėdžiu, pasitarimu, sąskrydžiu, bet ne suvažiavimu galbūt dėl to, kad tuo pat metu Vilniuje vyko LKP VI suvažiavimas ir partizanai nenorėjo vartoti to paties žodžio savo susitikimui įvardyti. Dėl paties fakto, t. y. LLKS įstei-

gimo, diskusijų nekyla, bet visos su tuo susijusios aplinkybės nėra žinomos, nes trūksta dokumentinės medžiagos. Spėtina, kad visi šio epizodo aspektai niekada netaps aiškūs ir tyrėjai kels įvairias versijas, išsakys savo samprotavimus. Ilgą laiką buvo apsiribojama bendrais pasvarstymais apie šio įvykio reikšmę, nesigilinant į detales. Tik dabar pradėta nuodugniau tirti tiek jį patį, tiek su juo susijusias aplinkybes. Reikėtų paminėti istorikų Vykinto Vaitkevičiaus ir Aistės Petrauskienės darbus (jais nemažai naudotasi rengiant šį straipsnį), kuriuose, remiantis įvairiais šaltiniais, pateikiami nauji faktai ir keliamos naujos versijos. Taigi ateityje dar gali būti ir netikėtų atradimų.

Organizuotas partizaninis judėjimas 1944–1953 m. Lietuvoje buvo grindžiamas bendrais politiniais siekiais. Bet kiekviename regione šis judėjimas turėjo ypatumų (ypač 1944–1946 m., kai dar tik kūrėsi organizacinės struktūros) – jame susikūręs stambesnis junginys turėjo savitą formavimosi kelią, organizacinę struktūrą (pvz., smulkesni junginiai vienur buvo vadinami batalionais, kitur –

grupėmis, kuopomis, rajonais), kovos taktiką (pasyviąją ar aktyviąją – tai priklausė nuo konkretaus vado „karinumo“) ir kt. 1946–1949 m. vyko aktyvesni vienijimosi procesai, kylantys iš skirtingų regionų vadų iniciatyvos. Todėl geriausia nagrinėti konkrečiose vietovėse vykusį partizaninį judėjimą ir tik vėliau daryti apibendrinamąsias išvadas. Elgdami atvirksčiai, neišvengsime klaidų.

1944–1948 m. buvo sukurtos 3 partizanų sritys ir 9 partizanų apygardos, dalijamos į rinktines. Pastarosios buvo sukurtos kiekvienoje apygardoje, išskyrus Vyčio (čia jos susikūrė tik 1949 m.). Jokiam stambesniai junginiui nepriklausė Biržų krašto partizanai, veikę atskirais būriais. „Tuščias“ liko Vilniaus ir iš dalies Klaipėdos kraštas.

Nuolat persekiojamiems partizanams buvo sunku sukurti bendrą vadovybę. 1945–1946 m. NKGB (vėliau – MGB) pavyko susekti ir likviduoti didesnes pagrindžio organizacijas, mėginusias ar ketinusias suvienyti pasipriešinimo judėjimą. Likvidavus tikrąsias pagrindžio organizacijas,

Kęstučio apygardos vadovybė 1947 m. (?) Iš kairės: Antanas Liesys-Tvanas, apygardos vadas Jonas Žemaitis-Tylius, Jonas Nuobaras-Lyras, Vytautas Gužas-Kardas, Mečys Orlingis-Ričardas

NKGB (MGB) ėmėsi kurti fiktyvias, neva siekiančias suvienyti antisovietinį pogrindį. Taigi dėl pasipriešinimo spontaniškumo ir sovietų represijų jis kurtas „iš apačios“: patys kovotojai miškuose kūrė būrius, ieškojo tarpusavio ryšių, derino pozicijas. Pasitaikė ir nemažai tarpusavio trinties, kol buvo rasti bendri ar panašūs sprendimai.

Savita buvo ir partizanų parengtų norminių dokumentų raida. Vienas svarbiausių ginkluotojo pasipriešinimo dokumentų buvo 1949 m. vasario 16 d. partizanų susitikimo metu pasirašyta deklaracija, nusakanti LLKS politinę esmę, Lietuvos ateities viziją ir pan. Populiariojoje literatūroje paprastai rašoma, kad šis dokumentas atsirado (buvo parašytas ir pasirašytas) 1949 m. vasarį, susirinkus partizanų apygardų atstovams. Kitoks vaizdas susidaro, kai susipažįsti su tuo laikotarpio dokumentais. Apie deklaracijas, kaip partizanų dokumentus, galima

kalbėti pradant nuo 1946 m., kai jiems prigijo šis terminas.

Anksčiau buvo rengiami įvairūs nuostatai, statutai, programos ir pan. Pirmoji deklaracija buvo pasirašyta Punios šile balandžio 23 d., Dainavos ir Tauro apygardų vadų susirinkime. Šiame dokumente yra keli punktai, kurie vėliau bus pakartoti visose kitose deklaracijose, būtent kad „valstybinė santvarka – laisva demokratinė“, suvereni valdžia priklauso tautai, valdymas yra „seiminė respublika“. Tai rodo, kad partizanai pripažino 1922 m. Lietuvos Respublikos Konstituciją, nors neretai kritiškai vertino prieškarinio autoritarinę valstybę. Jie turėjo daug pastabų dėl valdymo sistemos, vyravusios socialinės neteisybės ir pan., siekė kurti jau kitokią nepriklausomą Lietuvą. Dalis punktų ir idėjų perėjo į 1946 m. birželio mėn. pasirašytą Vyriausiojo Lietuvos atstatymo komiteto (VLAK) deklaraciją.

1947 m. gegužės 28 d. buvo baigta rašyti Bendrojo demokratinio pasipriešinimo sąjūdžio (BDPS) deklaracija Nr. 2 (spėjama, kad jos autorius – partizanas Alfonsas Vabalas-Gediminas, apgynęs teisės daktarą Sorbonos universitete). Ji atitinkamai perėmė dalį minėto VLAK dokumento idėjų. Išlikusioje BDPS deklaracijoje Nr. 2 nėra parašų, todėl negalima teigti, kad ji buvo pasirašyta, vis dėlto neabejotinai šis dokumentas padarė įtaką 1949 m. LLKS deklaracijai. BDPS deklaracija Nr. 2 rėmėsi ankstesniais partizanų dokumentais, bet atsirado ir naujų punktų. O LLKS deklaracija jau beveik pažodžiui perėmė šios deklaracijos pagrindines idėjas. Tai aiškiai matyti, kai palyginame abiejų dokumentų tekstus.

1948 m. partizaninio judėjimo vienijimo iniciatyvos ėmėsi Jonas Žemaitis, paragintas Tauro apygardos ir Šiaurės rytų Lietuvos srities partizanų. J. Žemaitis, pasirinkęs Vytauto

Kęstučio apygardos apygardos partizanai 1947 m. (?). Pirmoje eilėje iš kairės: Vladas Pečkauskas-Gegužiukas, Albertas Norkus-Starkus, Jonas Žemaitis-Tylius, Pranas Strainys-Pranciškus, Kazimieras Ruibys-Inžinierius. Antroje eilėje iš kairės: Steponas Venckaitis-Bijūnas, Mečys Orlingis-Ričardas, Jonas Nuobaras-Lyras, Aleksas Jurkūnas-Valeras, Aleksas Jucius-Gylis, Aleksas Miliulis-Neptūnas, Antanas Seneckis-Žaibas, Antanas Liesys-Idenas, Petras Bartkus-Žadgaila, Vytautas Gužas-Kardas ir Česlovas Remeikis-Plienas

slapyvardį, įkūrė Vieningos laisvės kovos sąjūdžio organizaciją (VLKSO), o išleista pirmąjį įsakymą per ryšininkus išsiuntė trims partizanų sritims. J. Žemaičio pastangos ir organizatoriaus gebėjimai davė vaisių. Galbūt nemažai padėjo ir jo charakterio savybės, taip pat bendražygiai. 1948 m. spalio mėn. po pasitarimų dėl vienijimosi savo srityje pas J. Žemaitį-Vytautą atvyko Šiaurės rytų Lietuvos srities įgaliotiniai Jonas Kimštas-Žalgiris ir Juozas Šibaila-Merainis. Lapkričio 11–12 d. Duktos miške (Šiaulių apskrityje) surengtuose posėdžiuose buvo suformuota (galima sakyti, atkurta) vyriausioji Bendrojo demokratinio pasipriešinimo sąjūdžio (BDPS) vadovybė, o J. Žemaitis išrinktas Ginkluotųjų pajėgų vadu ir jam pavesta eiti Prezidiumo pirmininko pareigas.

Žalgiris grįžo į savo sritį, o Merainis liko su J. Žemaičiu. Tų pačių metų lapkričio mėn. Pietų Lietuvos partizanų sritį pasiekė Šiaurės rytų ir Vakarų sričių partizanų dokumentai. Su jais susipažinęs, Dainavos apygardos vadas Adolfas Ramanauskas-Vanagas po šios apygardos pareigūnų pasitarimo nusprendė keliauti į Žemaitiją. Būtent jis nužygiavo ilgiausią kelią, kad susitiktų su kitų sričių partizanais, – lapkričio 15 d. iškeliavo iš Dainavos apygardos, o balandžio 21 d. grįžo atgal. Gruodžio 5 d. susitiko su Tauro apygardos vadu Aleksandru Grybinu-Faustu, ir toliau jie jau žygiavo kartu, lydimi Tauro apygardos partizanų Juozo Jankausko-Demono ir Urbanto Dailidės-Tauro. Visi jie, ryšininkų vedami, ėjo iš vieno partizanų būrio į kitą. 1949 m. vasario mėn. pradžioje visi bendro

pasitarimo dalyviai susirinko. Iškilio diskusinis klausimas – ar šis susitikimas buvo kruopščiai suplanuotas, ar iš viso neplanuotas? Bet tai ne vienintelis problemiškas klausimas, susijęs su šiuo partizanų susitikimu.

Kaip rašė J. Šibaila-Merainis, „įnikus į darbą, sulaukėm N[emuno srities] atstovų“. Iš Pietų srities atvykę partizanai nuodugnai tardyti, nes bijota provokacijų. Tarpusavio ginkluoto konflikto išvengta, nes, anot vieno dokumento, „Vanagas ir Faustas žinojo, kad susitinka su tikrais partizanais ir laikėsi pasyviai“. Inirtingai apklausinėti atvykusieji, tikrinti jų atsinešti ginklai ir šoviniai, kol pagaliau jais patikėta.

Nors kelionė vyko laikantis griežtos konspiracijos, daug fotografuotasi. Išliko nuotraukų, kuriose užfiksuoti Pietų Lietuvos srities partizanai su Va-

Pietų Lietuvos partizanų srities ir Kęstučio apygardos partizanai pakeliui į susitikimą. Šimkaičių miškas. 1948 gruodžio mėn. Pirmoje eilėje iš kairės: viršininkas Juozas Jankauskas-Demonas, Adolfas Ramanauskas-Vanagas, Antanas Blažaitis-Zigmas. Antroje eilėje iš kairės: Aleksandras Grybinas-Faustas, Petras Stankus-Gruodis, Juozas Palubeckas-Simas, Juozas Kiliotaitis-Dagys

karų Lietuvos srities partizanų vadais ir iliniais kovotojais. Iš partizanų tarpusavio laišku žinoma, kad buvo įamžintas ir pats aukščiausių pareigūnų susitikimas, tik nežinoma, kur dingio fotojuostelės ir nuotraukos.

Literatūroje keliama diskusiniai klausimai dėl konkrečios posėdžių vietos ir laiko. Nei partizanų dokumentai, nei rezistentų tardymo protokolai to neatskleidžia. Remiantis šio susitikimo dalyvio partizano Viktoro Šniuolio-Vytvyčio atsiminimais, posėdžiai prasidėjo Stanislovo (slp. Vaiskūtis) ir Elžbietos Sąjū sodyboje Balandiškių kaime, o kilus pavojui jo dalyviai persikėlė į Stanislovo (slp. Gailutis) ir Antaninos Miknių sodyboje įrengtą bunkerį Minaičių kaime (Radviliškio apskrityje), nors kai kur literatūros teigiama, kad posėdžiai vyko tik Mi-

naičių kaime. Vis dar kelia abejonių ir konkreti partizanų atstovų posėdžių data, nes galbūt konspiracijos sumetimais vadai bandė nusišlėpti tikrąją datą. Remiantis posėdžio protokolu, posėdžiauta vasario 10–17 d., J. Žemaičio tardymo protokolu – nuo vasario 1 iki 22 d., A. Ramanausko-Vanago laišku – nuo 10 iki 20 d. Tik visur nurodoma, kad tai vyko vasario viduryje.

Apie darbo eigą posėdžio dalyvis J. Šibaila-Merainis rašė: „Dirbom pasiskirstę komisijomis. Bendruose posėdžiuose komisijų darbus sutikslinę, juos tvirtindavome. Darbo sėkmingumui daugiausia padėjo J[ūros srities] ir N[emuno srities] tam reikalui sukaupta medžiaga, turimas patyrimas.“

Sutariama, kad vasario 16 d. LLKS deklaracija pasirašyta Prisikėlimo apygardos bunkeryje Minaičiuo-

se, turėjusiame slaptą pavadinimą – „Ramovė“. Netiesiogiai partizanų viešnagė šioje vietoje liudija Prisikėlimo apygardos štabo „Ramovės“ šeiminkui skirti pinigai.

Iš posėdžio protokolo aišku, kad vyko diskusijos, bet nebuvo esminių prieštaravimų. Nors A. Ramanausko-Vanago tardymo protokole užfiksuota, kad kilo viena audringa diskusija dėl Lietuvos laisvės armijos (LLA – pagrindinės organizacijos, turėjusios nemažą įtaką partizaniniam judėjimui Aukštaitijoje ir Žemaitijoje) vertinimo.

Posėdžio metu LLKS Prezidiumo pirmininku buvo išrinktas J. Žemaitis-Vytautas, suteikiant jam partizanų generolo laipsnį. Iš karto jis pradėjo leisti aktus ir savo įsakymus dėl laipsnių partizanams suteikimo ir apdovanojimo Laisvės kovos kryžiais. Susitikime

Pietų Lietuvos partizanų srities ir Kęstučio apygardos partizanų susitikimas. Šimkaičių miškas. 1948 m. gruodžio mėn. Pirmoje eilėje iš kairės: Juozas Jankauskas-Demonas, Aleksandras Grybinas-Faustas, Adolfas Ramanauskas-Vanagas, Urbantas Dailidė-Tauras. Antroje eilėje iš kairės: Juozas Palubeckas-Simas, Petras Stankus-Gruodis, Juozas Kiliotaitis-Dagys, Antanas Blažaitis-Zigmas

svarstyti įvairūs su partizaniniu judėjimu susiję klausimai. Bet svarbiausia – pasirašyta deklaracija. Vasario 16 d. pasirašytoje LLKS Tarybos deklaracijoje aiškiai nurodyta, kad ji remiasi būtent 1946 m. birželio 10 d. VLAK deklaracija ir 1947 m. gegužės 28 d. BDPS deklaracija Nr. 2. 1946–1949 m. idėjų genezė patyręs tekstas virto programiniu dokumentu. Vėliau deklaracijos tekstas nekito, nors būta kai kurių pasiūlymų. Deklaraciją pasirašė posėdžio dalyviai (išvardyti parašų eilės tvarka): J. Žemaitis-Vytautas, A. Grybinas-Faustas, Vytautas Gužas-Kardas, J. Šibaila-Merainis, Bronius Liesis-Naktis, Leonardas Grigonis-Užpalis, A. Ramanauskas-Vanagas ir Petras Bartkus-Žadgaila. Šis dokumentas kartu buvo ir politinis aktas. Daugelis

to meto kovotojų prieškario Lietuvoje nebuvo reiškęsi jokiaje politinėje veikloje, todėl partizanų gretose išvengta politinio susiskaldymo ir lengviau priimti reikalingi sprendimai.

Taip pat LLKS posėdyje svarstytas Statuto projektas, sąjūdžio ideologijos klausimai, ryšiai, bendradarbiavimas ir pan. Priimti atitinkami sprendimai, pavyzdžiui, nutarimai dėl Laisvės kovotojų ir gyventojų santykio, kreipimasis į krašto gyventojus.

Susitikimas vyko palyginti trumpai, todėl nespėta parengti ir priimti visų reikiamų organizacinių dokumentų. Nuspręsta juos toliau rengti atskirai apygardose, stengiantis palaikyti tarpusavio ryšius. Todėl LLKS struktūrų statutai, drausmės statutas, partizanų skiriamųjų ženklų taisyklės rašyti vė-

liau. 1949 m. vasario 25 d. nutarta leisti pagrindinį LLKS leidinį „Prie rymančio Rūpintojėlio“.

Grįždami į savo partizanavimo vietas (tai vyko greičiau) Vanagas ir Faustas pasakojo sutiktiems partizanams apie LLKS Tarybos nutarimus. Panašiu laiku apie LLKS įsteigimą per agentus sužinojo ir sovietų saugumas. Vieningą vadovybę pripažino visi tuo metu organizuoti veikę partizanų junginiai. Tik kažkodėl Vytauto

apygardos Tigro rinktinę pasiekė naujiena, kad įsteigta organizacija, pavadinimu „Lietuvos išlaisvinimo kovos sąjūdis“. 1951 m. į bendrą struktūrą įsijungė ir iki tol atskirai veikę Biržų krašto partizanai.

Nors buvo pasiekta nemaža organizacinė pergalė – įsteigtas LLKS, tuo metu partizaninis judėjimas dėl kovotojų žūčių ir suėmimų nuolat silpo. Vien 1949 m. žuvo 4 LLKS deklaraciją pasirašę asmenys. Tarpusavio

ryšiai nuolat trūkinėjo, todėl priimti bendrus sprendimus buvo sudėtinga, o sušaukti naują susitikimą neįmanoma. Paguodžiančių žinių iš Vakarų nesulaukta, nors vos ne iki paskutinių kovos metų tikėta, kad prasidės ilgai lauktas karas tarp Vakarų ir Rytų. 1953 m. buvo galutinai palaužtas organizuotas pasipriešinimo judėjimas, nors pavieniai kovotojai veikė ir toliau.

Vakarų Lietuvos srities, Kęstučio apygardos ir Pietų Lietuvos partizanų vadai ir kovotojai pakeliui į susitikimą 1949 m. sausio–vasario mėn.

Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos

D e k l a r a c i j a

Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Taryba, atstovaudama visas Lietuvos teritorijoje esančias vieningos vadovybės vadovaujamas karines visuomenines gruputes, būtent:

- Pietų Lietuvos Sritį, savo sudėtyje turinčią Dainavos ir Tauro apygardas,
- Rytų Lietuvos Sritį, savo sudėtyje turinčią Algimanto, Didžiosios Kovos, Vyčio ir Vytauto apygardas,
- Vakarų Lietuvos Sritį, savo sudėtyje turinčią Kęstučio, Priskelimo ir Žemaičių apygardas,

tai yra, reikėdama lietuvių tautos valią, pakartodama Vyriausiojo Lietuvos Atstatymo Komiteto 1946.VI.10. Deklaracijoje, BDPS 1947.V.28. nutarimuose ir BDPS Deklaracijoje Nr.2 paskelbtus pagrindinius principus bei juos papildydama nutarimais, priimtais 1949.II.10. BDPS Prezidiumo ir BDPS Karo Tarybos jungtiniame posėdyje, s k e l b i a :

- LLKS Taryba, remdamasi BDPS Prezidiumo ir BDPS Karo Tarybos jungtiniu posėdžio 1949.II.10. nutarimais, okupacijos metu yra aukščiausias tautos politinis organas, vadovaujantis politinei ir karinei tautos išsilaisvinimo kovai.
- LLKS Tarybos ir jos Prezidiumo būstinė yra Lietuvoje.
- Valstybinė Lietuvos santvarka - demokratinė respublika.
- Suvereninė Lietuvos valdžia priklauso tautai.
- Lietuvos valdymas vykdomas per laisvais, demokratinius, visuotinius, lygius, slaptais rinkimais išrinktą Seimą ir sudarytą Vyriausybę.
- Nuo okupacijos pabaigos ligi susirenkant demokratiniam Lietuvos Seimui, įstatymų leidžiamąją galią turi Laikinoji Tautos Taryba.
- Laikinąją Tautos Tarybą sudaro: visų vieningoje vadovybėje Lietuvoje ir užsienyje kovojančių sričių, apygardų, rinktinių, sukėjų mokyklų, kultūrinių, religinių organizacijų bei sąjūdžių ir tautoje atramą turinčių politinių partijų atstovai, prisilaikant proporcingo atstovavimo principo.
- Atstovius Lietuvos Nepriklausomybę, ligi susirenkant Seimui, Lietuvos Respublikos Prezidento pareigas eina LLKS Tarybos Prezidiumo Pirmininkas.
- Laikinoji Lietuvos Vyriausybė sudaroma LLKS Tarybos Prezidiumo Pirmininko pavedimu. Vyriausybė atsakinga prieš Laikinąją Tautos Tarybą.
- Lietuvių veiklai užsienyje ir Lietuvos atstatymo darbui koordinuoti LLKS Tarybos Prezidiumas turi LLKS Užsienio Delegatūrą, kuri, bendradarbiaudama su Vakarų valstybėse akredituotais Lietuvos atstovais, sudarinėja komisijas bei delegacijas ginti ir atstovauti Lietuvos reikalus Suvienytų Tautų Organizacijoje, įvairiose konferencijose ir kitose tarptautinėse institucijose.
- LLKS Užsienio Delegatūros nariai iš savo tarpo išsirenka LLKS Užsienio Delegatūros Pirmininką, kuris skaitomas LLKS Tarybos Prezidiumo Pirmininku pavaduotoju.
- LLKS Užsienio Delegatūros nariai laikomi lygiateisiais LLKS Tarybos nariais.
- Šiai Deklaracijai vykdyti nuostatus leidžia LLKS Taryba.
- Lietuvos valstybės atstatymas, ligi Seimo bus priimta ir

paskelbta žmogaus laisvės ir demokratijos siekimus atitinkanti valstybės konstitucija, vykdomas pagal šioje Deklaracijoje paskelbtus nuostatus ir 1922 m Lietuvos Konstitucijos dvasią.

15. Atstatytoji Lietuvos valstybė garantuoja lygias teises visiems Lietuvos piliečiams, neprasikaltusiems lietuvių tautos interesams.

16. Komunistų partija, kaip diktatorinė ir iš esmės priešinga pagrindiniam lietuvių tautos siekimui ir kertiniam Konstitucijos nuostatui - Lietuvos nepriklausomumui, - nelaikoma teisine partija.

17. Asmenys, bolševikinės arba vokiškosios okupacijos metu išdavę Tėvyną bendradarbiavimu su priešū, savo veiksmais ar įtaka pakenkę tautos išsilaisvinimo kovai, susitepę išdevystėmis ar krauju, yra atsakingi prieš Lietuvos Tėvyną.

18. Konstatuojama teigiama religijos įtaka ugdant tautos moralę ir palaikant jos atsparumą sunkiausių laisvės kovų laikotarpiu.

19. Socialinė globa nėra vien atskirų piliečių ar organizacijų reikalas, bet vienas pirmųjų valstybės uždavinių. Ypatinę globą valstybė teikia išsilaisvinimo kovose nukentėjusiems asmenims ir jų šeimoms.

20. Socialinių problemų racionalus išsprendimas ir krašto ūkinis atstatymas yra susijęs su žemės ūkiu, miestų ir pramonės reforma, kuri vykdoma pačioje nepriklausomo gyvenimo pradžioje.

21. LLKS Taryba, glaudžioje vienybėje su kovojančia tauta, kviečia visus geros valios lietuvius, gyvenančius tėvynėje ir už jos ribų, pamiršti įsitikinimų skirtumus ir įstingti aktyvių tautos išsilaisvinimo darbą.

22. LLKS Taryba, prisidėdama prie kitų tautų pastangų sukurti pasaulyje teisingumą ir laisvę pagrįstą, pastovią taiką, besiremiančią pilnutiniu įgyvendinimu tikrosios demokratijos principų, išplaukiančių iš krikščioniškosios moralės supratimo ir paskelbtų Atlanto Chartoje, Keturiose Laisvėse, 12-je Prezidento Trumano Punktų, Žmogaus Teisių Deklaracijoje ir kitose teisingumo ir laisvės deklaracijose, prašo visą demokratinį pasaulį pagalbos savo tikslams įgyvendinti.

Okupuotoji Lietuva
1949.II.16.

Vytautas

LLKS Tarybos Prezidiumo Pirmininkas

Jonas Karas

LLKS Tarybos
nariai:

Jonas Karas

Uspalis

Jonas Karas

Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Tarybos
deklaracija, Lietuvos ypatingasis archyvas

„Patrulis 2018“

Krn. Povilas MASIONIS

2018 m. gruodžio 3 d. Lietuvos karo akademijos antrakursiams prasidėjo karinė savaitė. Durbės mūšio kuopos kariūnai atliko kovinį šaudymą iš pistoleto „Glock-17“ ir Lietuvos kariuomenėje naudojamo automatinio šautuvo G36 KA 4. Be to, turėjo puikią galimybę pabandyti įveikti aukščio baimę – kiekvienas iš jų leidosi nuo pastato naudodamiesi specialia įranga. Beje, karinės savaitės pabaigoje antrakursiai klausėsi paskaitos apie specifinę kinologų tarnybą.

Gruodžio 10 d. šios kuopos kariūnai išvyko į Kazlų Rūdoje esantį karinį poligoną. Čia jie dalyvavo pratybose „Patrulis 2018“ – planavo ir vykdė patruliavimo užduotis, mokėsi vadovauti vieni kitiems. Be abejo, visi šiomis pratybomis liko labai patenkinti, nes turėjo puikią progą skristi Lietuvos kariuomenės sraigtasparniu MI-8, pasisemti neįkainojamos patirties ir žinių iš Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos instruktorių ir pratybų vadovo, kurio dėka organizuotos pratybos buvo tikrai aukšto lygio.

Lietuvos karo akademija minėjo Laisvės gynėjų dieną

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija pagerbė Lietuvos laisvės gynėjus, žuvusius 1991 m. sausio 13-osios naktį prie Lietuvos radijo ir televizijos pastato. Sausio 12 d. Kariūnų batalionas ir Akademijoje tarnaujantys kariai, darbuotojai dalyvavo jau dvidešimt aštuntą kartą vykusiame tradiciniame tarptautiniame pagarbos bėgime „*Gyvybės ir mirties kelias*“ ir įveikė simbolinę trasą nuo Antakalnio kapinių iki Vilniaus televizijos bokšto.

Pagarbos bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“

Renginyje dalyvavo apie 7700 žmonių, iš jų – per 4 tūkst. karių iš beveik visų Lietuvos kariuomenės dalinių ir dar beveik tiek pat kitų valstybės institucijų, visuomeninių organizacijų, sporto klubų atstovų, vilniečių ir miesto svečių, taip pat svečių iš daugiau nei 20 užsienio valstybių. Didžiausia buvo Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų kolona, kurioje bėgo pusketvirto tūkstančio karių. Solidarumą pagerbiant Lietuvos kovą už laisvę pademonstravo ir sąjungininkų kariai.

Finišo vietoje Lietuvos karo akademijos kariūnai pasitiko dalyvius su karšta arbata. Tradiciškai visi bėgimo dalyviai buvo apdovanoti atminimo medaliais, kuriuos įteikė kariūnai.

Akademijai atiteko Vilniaus miesto savivaldybės VŠĮ „Sveikas miestas“ taurė už gausiausią vilniečių kolektyvą, nes bėgime dalyvavo beveik 200 kariūnų.

Bėgimas „Gyvybės ir mirties ke-

liu“ – tai nuo 1992 m. vykstantis ir kasmet tūkstančius žmonių suvienijantis renginys. Įveikdami simbolinę 9 kilometrų trasą nuo Vilniaus Antakalnio kapinių iki televizijos bokšto, bėgimo dalyviai pagerbia 1991 m. sausio įvykių metu be ginklo Lietuvos laisvę gynusius ir dėl jos žuvusius Lietuvos gyventojus.

Kariūnai dalyvavo ir kituose Laisvės gynėjų 28-ųjų metinių minėjimo renginiuose. Atminimo laužų uždegimo ceremonijoje ir Sąjūdžio valandą Nepriklausomybės aikštėje Vilniuje susirinkusiuosius jie vaišino kareiviška arbata.

Su draugais kariūnai sausio 13-osios naktį susirinko prie Vilniaus televizijos bokšto pagerbti aukų. Jų žūties vietose jie uždegė žvakutes, malda pagerbė ir prisiminė kiekvieno žuvusiojo už Lietuvą gyvenimo kelią. Vėliau susirinkusieji prie Vilniaus televizijos

bokšto uždegtą žvakę nuvežė ir į Lietuvos laisvės gynėjų amžino poilsio vietą Antakalnio kapinėse ir kartu aplankė čia palaidoto partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago kapą.

Prisimindama Laisvės gynėjus, Akademijos bendruomenė prisijungė prie nacionalinės iniciatyvos „Neužmirštuolė“ – kaip atminimo ir pagarbos ženklą prie krūtinės prisisegę visi nešiojo neužmirštuolės žiedą.

Ankstyvą sausio 11-osios rytą Akademijos bendruomenė dalyvavo jau tradicine tapusioje pilietinėje akcijoje „Atmintis gyva, nes liudija“ – patalpose buvo užgesinta šviesa ir languose uždegtos atminimo žvakutės, simbolizuojančios gyvybę, šviesą, atminimą, vienybę ir patriotiškumą. Akcijos tikslas – priminti, kaip Lietuvos piliečiai, būdami vieningi ir patriotiški, atsilaukė prieš sovietų kariuomenės grėsmę ir apgynė valstybės nepriklausomybę.

Irenos Gataveckienės nuotraukos

Lietuvos karo mokyklai – 100 metų

Dr. Gintautas SURGAILIS

Šimtas metų! Šiandien mums, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnams, studentams ir darbuotojams, atrodo, kad tai buvo tikrai seniai. Per tą laikotarpį tiek Lietuva, jos žmonės, tiek Karo mokykla pergyveno keletą karų, okupacijų, patyrė daug netekčių, džiaugsmo ir skausmo akimirkų ir vėl atgimė, tęsė savo darbą. Tai, kas buvo prieš šimtą metų, liko pageltusiuose archyvuose dokumentuose, rašytiniuose amžininkų atsiminimuose, mokslininkų darbuose. Taigi, pasirėmę šiais šaltiniais, pabandykime grįžti į praeitį, pažvelgti į mūsų Karo akademijos pirmojo Karo mokyklos istorijos pradžia, jos pirmuosius veiklos metus.

Sąlygos, kuriomis pradėjo kurtis mūsų kariuomenė, visiems žinomos. Kaip ir visa valstybė, kariuomenė tuo metu buvo kuriama neturint nieko – nei pakankamai intelektualinių, nei materialinių išteklių. Netrūko tik noro ir entuziazmo. Tačiau dar 1918 m. viduryje pradėjus registruoti karininkus, norin-

čius tarnauti atkuriamoje Lietuvos kariuomenėje, tapo aišku, jog jų trūksta gerai funkcionuojančiai kariuomenei sukurti. Nesitikėta, kad karininkų skaičius labai išaugs ir paskelbus karininkų ir karo valdininkų mobilizaciją. Todėl kariuomenės vadovybei kilo sumanymas įsteigti Karo mokyklą. Iš pradžių

galvota, kad ji bus skirta tik puskarininkiams, kuriems galės būti suteiktas karininko laipsnis vėliau – karinėse dalyse, rengti, todėl tą pačią sausio 15 d. kartu su pranešimu apie paskelbtą karininkų, puskarininkų ir karo valdininkų mobilizaciją dienraštyje „Lietuva“ buvo įdėtas skelbimas:

KARO MOKYKLA.

1. Dabartiniu sunkių apystovų metu Karo Mokyklos kursas yra sutrumpintas.
2. Į Karo Mokyklą gali stoti visi vyrai geros sveikatos ir ne jaunesni kaip 17 m. amžiaus.
3. Į Karo Mokyklą be kvotimų bus priimami tik tie, kurie turi mokyklos paliudymą mažiausia 4 klasių gimnazijos, realinės mokyklos, arba baigę mokytojų seminariją, miesto mokyklą ir kitas mokyklas, turinčias 4 kl. kursą.
4. Visi norintieji stoti Karo Mokyklon privalo tuoj užsirašyti Apsaugos Ministerijos raštinėje. Užsirašiusieji bus tuojau priimti.
5. Kiekvienas vyras, įstojęs į Karo Mokyklą, gauna kareivio vardą ir visą kita skirtą jam (kareiviui) užlaikymą.
6. Karo Mokyklos kursas tęsis tris mėnesius.
7. Kareivai, baigę Karo Mokyklą, gauna „skyrininkų“ vardą ir siunčiami į pulką papildyti mokslo praktiką. Išbuvę tris mėnesius pulke ir išlaikęs tam tikrus kvotimus, vyriausybei teikiant, gali gauti „karininko“ vardą.

(Pasirašė Krašto Apsaugos Ministeris karininkas Velykis)

Tačiau šios karininkų, puskarininkų ir karo valdininkų mobilizacijos rezultatai, kaip ir nuogąstauta, buvo menki. Kuriamos kariuomenės gretas papildė beveik 400 mobilizuotųjų, todėl galimu jų rezervu tapo tik būsimoji Karo mokykla. Buvo pakeista ir pirminė nuostata Karo mokykloje rengti skyrininkus. Truputį pailginus numatytą kursų trukmę, nutarta rengti karininkus.

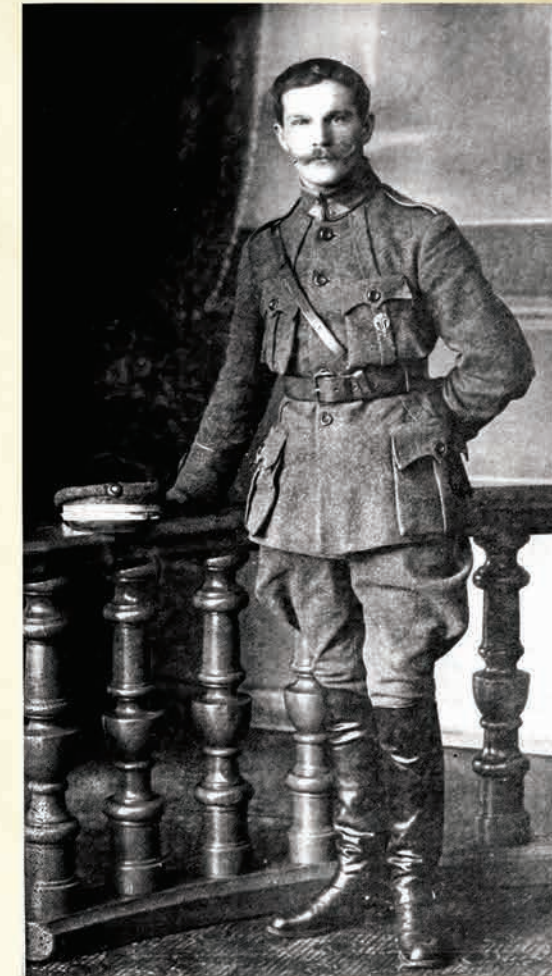
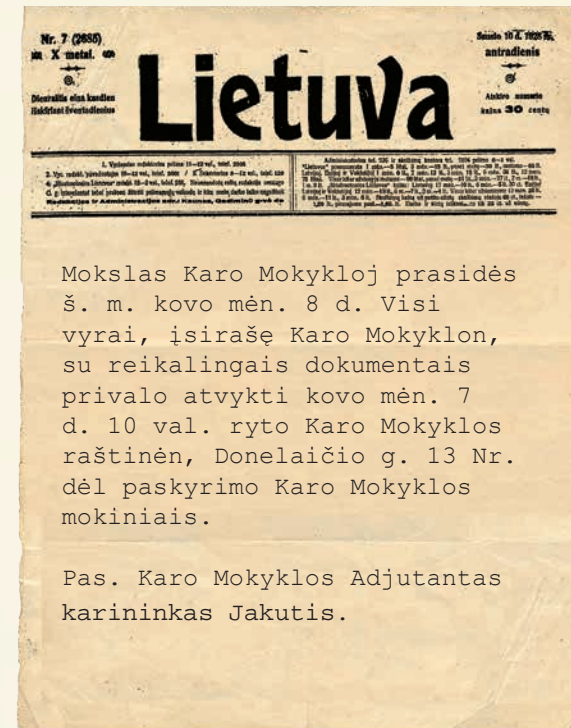
1919 m. sausio 25 d. įsakymu Krašto apsaugos ministerijai Nr. 20 Karo mokyklos viršininku buvo paskirtas krn. Jonas Galvydis-Bykauskas, kiek vėliau jo padėjėju – krn. Pranas Tvaronas.

Mokyklos viršininko komandiruotės Vokietijoje metu jo padėjėju krn. P. Tvaronui buvo įsakytą surasti mokyklai patalpas, sudaryti lektorių etatus, parinkti vadovėlius ir t. t. Nuo tada faktiškai ir prasidėjo Karo mokyklos kūrimas. Pirmiausia buvo ieškoma tinkamo personalo. Adjutantu buvo paskirtas krn. Boleslovas Jakutis, ūkio viršininku – krn. Mykolas Dauknyš, vyr. instruktoriumi – kar. inžinierius Stasys Dirmantas, lietuvių kalbos mokytoju – Faustas Kirša.

Vasario 20 d. Krašto apsaugos ministerijos prašyta įsakyti rikiuotės dalių viršininkams iki vasario 26 d. 11 val. atsiųsti į Mokyklos raštinę visų kandidatų į mokinius (tada jie buvo vadinami mokiniais arba kadetais, terminas „kariūnas“ atsirado vėliau) prašymus ir reikiamus dokumentus. Kandidatų prašyta prisistatyti vasario 27 d. 10 val.

Vis didėjant kandidatų, siunčiamų daugiausia rikiuotės dalių, skaičiui ir artinantį jų priėmimo dienas, kuri buvo atidėta iki kovo 7-osios, Karo mokykloje išibėgėjo parengiamieji darbai.

Kovo 6 d. dienraštyje „Lietuva“, valdžios žinių skyriuje, buvo pranešta:

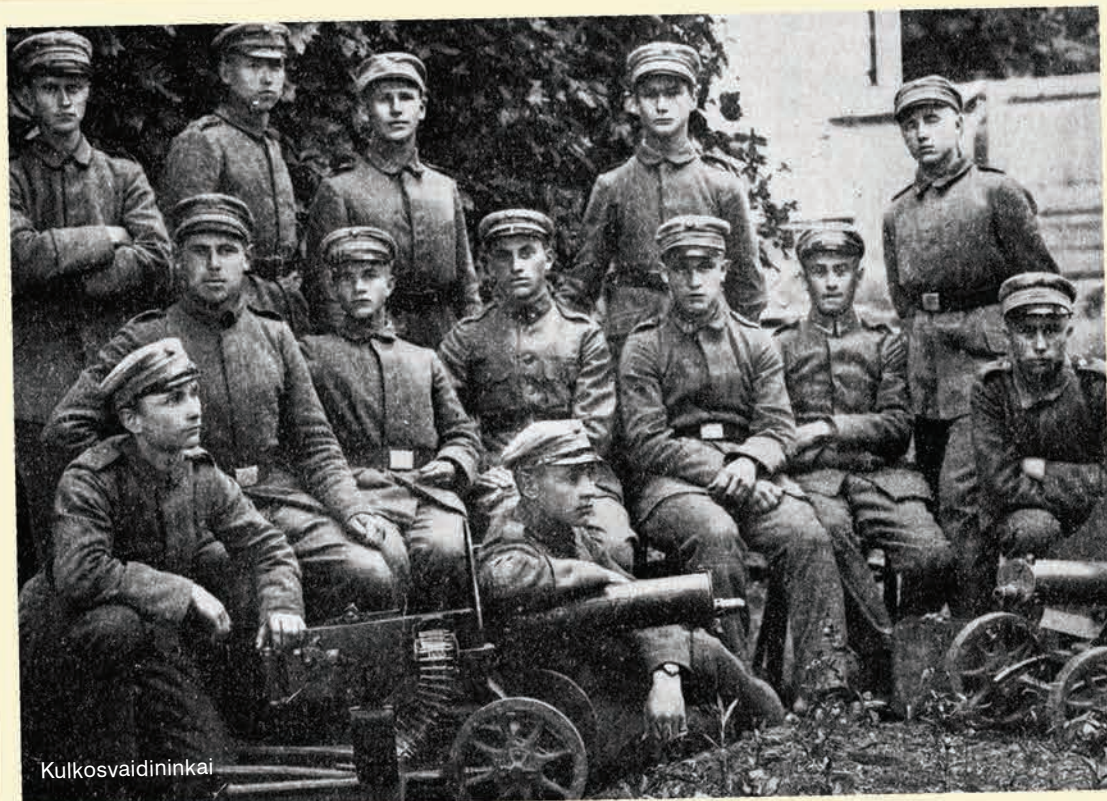
Karo mokyklos instruktorius

Karo mokyklos atidarymas 1919 m. balandžio 1 d.

J. Galvydis-Bykauskas
Dail. J. Mackevičius (VDKM)

Kulkosvaidininkai

Artilerijos pamoka

Mokinių grupė

Kovo 7 d. į Karo mokyklą atvyko per 120 kandidatų, ir tą pačią dieną jiems buvo skirtas maitinimas.

Mokykla pradėjo darbą 1919 m. kovo 8 d. Dauguma mokinių atvyko tiesiai iš karo lauko, gavę pirmąjį kovo krikštą kautynėse su bolševikais. Tarp jų buvo ir jau pasižymėjusių, o taip pat anksčiau sužeistų. Tiesą sakant, labai nenoromis į mokyklą juos išleido dalių vadai: tokie vyrai buvo brangūs ir reikalingi kautynėse, nes savo entuziazmu užkrėsdavo kitus ir taip padėdavo jas laimėti.

Kovo 10 d. buvo paskirti būrių vadai intruktoriai, paskelbta dienotvarkė ir pirmosios savaitės pamokų tvarka rašti. Instruktoriai jautė, kokios nuotaikos buvo į Karo mokyklą atvykusių pirmųjų mokiniai. Buvęs mokinys J. Buivydis prisimena:

Į Kauną Karo mokyklon vyko keli mūsiškiai, jau būry panešioję paeiliui vieną šautuvą. Po ilgų perturbacijų suradome tą vietą, kur esą galima Karo mokyklon įsirašyti. Mielai užrašė, mums pasidžiaugė ir pasiuntė tik ne į Karo mokyklą, o į Kauno komendantūros mokomąją komandą. Sako: palaukit, kol dar Karo mokykloj mokslas prasidės, o tuo tarpu pasimokykit mokomojoj, bus į sveikatą, nes veršiais nebliovė – jaučiais nebausit. Mes mielai būtume grįžę atgal į būrį, bet mūsų noro nieks nebe Klausė.

Ir „bliovėm veršiais“ porą mėnesių, trypdami po dabartinio Kauno apygar-

dos teismo salę, ragaudami nedarūgiusių kopūstų, dieną besimankštindami, o naktimis bepatruliaudami po Kauno gatves ir besibardami su iškrikusiais vokiečiais. Gaudėm spekuliantus, bolševikus ir kitokius gaivalus, tikriau sakant, ne gaudėm, bet rinkomės: tiek jų visur pilna buvo, kad nė ieškoti nereikėjo.

Veršiais bebliaudami net pamiršome, kad norime į Karo mokyklą patekti, tik kanceliarijos rašytojas [raštininkas – G. S.] vieną tokią dieną mums apie tai priminė ir pasakė, kad reikią ten ir vykti. Pasirodė, kai susirinkome, kad tokių „veršių“ buvo gerokas būrys. Kiekvienas susikrovė savo mantelę, kurios buvo tiek daug, kad dviejuose kišeniuose tilpo ir dar vietos liko. Visi traukė siaurais siūbuojančiais lentų šaliगतviais per svarbiausias Kauno gatves...

Svieteliai jūs mano, kaip mus žiūrino, kaip mus čiupinėjo, kai susirinkom į tą Karo mokyklą. Ir ten pažiūrėjo, kur, mūsų manymu, net žiūrėti nebuvo verta. Pagaliau pradėjo spėlioti apie turimą lietuviškos dvasios kiekį, sprendžiant iš nosies ir iš įkvėpimo. Paskum uždarė ir niekur nebeišleido, gal dėl to, kad kiauruose Kauno miesto lentų šaliगतviese nenusilūžtume kojų.

Kovo 11 d. 124 mokiniams pradedo pamokos. Tuo metu buvo nupirkta trimitas, tautinė vėliava ir iškaba „Karo Mokykla“. Kovo 17 d. buvo paskirtas mokyklos viršila, būrininkai ir skyrininkai iš mokinių tarpo. Netrukus parvežti iš artilerijos sandėlio 124

vokiški 1898 m. modelio šautuvai, 124 kulkosvaidžių juostos ir 560 šautuvų šovinių.

Mokiniams, kurie atvyko neuniformuoti – o tokių susirinko absoliuti dauguma, – buvo išduotos uniformos. Tas pirmąsias uniformas Karo mokyklos mokinys J. Buivydis labai gerai prisimena:

Mūsų ūkio vedėjas išgavo pirmos rūšies vokiškus batus su mediniais ir popieriniais kulnais. O ten, kur mūsų šviesuomenės dangoraiziai dabar stovi, buvo klampi, taip pat pirmos rūšies bala, specialiai pritaikyta lauko užsiėmimams, sakysim, laikyti „kryptį į malūną“ ir šaudyti gulom. Taigi, kai pirmos rūšies vokiškas batas susitikdavo su tokios pat rūšies lietuviška bala, tuoj kulnai susigiminiuodavo su purvu ir visai pasilikdavo. O mums tik įvairumas. Iš ryto išeinam į užsiėmimus naujinteliais batais, pietų grįžtam jau be kulnų. Tačiau vyresnybė pareikalavo, kad grįžtume su kulnais. Įsakymas – šventas dalykas. Prasidėjo tereno studijos. Eina lauko patrulis žiūrėdamas į žemę: ne tai priešų pėdsakus studijuoja, ne tai vokiečių kultūros trupinius renka. Ir pradėjome grįžti pietų su kulnais... kišeniuje. Daug jų ten prisirinkdavam, bet daug ir pasiliko.

Kariška dvasia ir išvaizda yra dideli dalykai. Kariškos dvasios turėjo mums pripumpuoti mūsų pedagogai, o karišką išvaizdą mes patys turėjom parodyti. Jeigu pati kariška išvaizda turė-

Priesaika 1919 m. gegužės 11 d.

jo būti baisi, tai tam reikalui labai tiko vokiški maišai, kurie oficiališkai buvo pavadinti mundurais, o mes juos vadino ne kitaip, kaip „Vaterland'ais“.

Puikus vaizdas buvo, kai budėtojas leisdavo mokinius į miestą: raukydavosi kaip devynios pėnyčios, vaikydavo pasitaisyti, išmintingai bylodavo apie karinės išvaizdos reikšmę ir pagaliau, nustojęs kantrybės, numodavo ranka, visus paleisdamas į miestą. Nes vokiškus maišus juo daugiau tvarkys, juo daugiau bus raukšlų.

Ir marškinius vilkėdavom šilkinius, matomai, padarytus iš garsaus lietuviško šilkmedžio, vadinamo dilgynė. Labai tiko skalbimui – išskalbti virsdavo neiškiu padaru.

Grįžęs iš komandiruotės Vokietijoje, pirmasis Karo mokyklos viršininkas J. Galvydis-Bykauskas priėmė kandidatus ir oficialiai paskyrė Karo mokyklos atidarymo – pašventinimo – dienos datą. Ši diena labai iškilmingai buvo atšvęsta 1919 m. balandžio 1-ąją. Į atidarymo iškilmes atvyko Respublikos Prezidentas A. Smetona, Valstybės Tarybos pirmininkas S. Šilingas ir Tarybos prezidiumo nariai: kun. kan. J. Staugaitis, kun. K. Šaulys, ministro pirmininko pavaduotojas A. Stulginskis, krašto apsaugos ministras A. Merkys, Prancūzijos karinės misijos atstovai ir visi tuo metu Kaune buvę kariuomenės dalių vadai. Mokyklą pašventino Žemaičių vyskupas Pranciškus Karevičius.

Mokyklos salėje, prieš ateinant svečiams, buvo išrikiuoti auklėtiniai. Iškilmės prasidėjo vyskupo P. Karevičiaus trumpomis pamaldomis, joms pasibaigus, buvo pašventintos visos patalpos. Po pamaldų vyskupas P. Karevičius pasakė trumpą, tai progai pritaikytą pamokslą, gretindamas maža, bet tvirtos valios ir ryžtu degančią kariuomenę su didelėmis, bet bedvasėmis armijomis. Po vyskupo kalbas pasakė prezidentas A. Smetona, krašto apsaugos ministras ir mokyklos viršininkas J. Galvydis-Bykauskas. Visi jie kalbėjo apie tėvynei gresiantį pavojų. Buvo apeliuojama į išsirikiavusių jaunuolių širdis ir jausmus, jiems linkima Karo mokykloje įgyti nenugalimo ryžto.

Iš pradžių mokykloje buvo tik viena kuopa, jos vadu paskirtas viršininkas

po padėjėjas karininkas P. Tvaronas. Vyresniųjų instruktorių pareigas turėjo eiti kar. M. Jagučanskas, kar. V. Barauskas, kar. J. Sutkus, jaunesniųjų – kar. V. Juozaitis, kar. E. Garmus ir kar. K. Musteikis, artilerijos instruktorius – kar. inžinierius S. Dirmantas. Jų užduotis, pirmojo mokyklos viršininko krn. J. Galvydžio-Bykausko žodžiais, buvo išauklėti ir parengti grynai lietuviško tipo karininką – lietuvių sielos reiškęją. Šią misiją mokyklos vadovybė stengėsi įgyvendinti kuo greičiau, nes laiko buvo labai maža.

Po iškilmių prasidėjo sunkios ir labai intensyvios studijos. Tiesa, jų metu netrūko ir linksmų nutikimų. Kartą, stebėdamas I laidos lauko pratybas, krn. Jonas Galvydis-Bykauskas pastebėjo, kad, vykdydami puolimą, mokiniai nuklydo nuo orientyrų. Bal-su perduoti nurodymų nepavyko. Tada mokyklos viršininkas liepė pratybose dalyvaujančiam medikui pasivyti tolstančius mokinius ir padėti jiems susiorientuoti vietovėje. Tačiau šis atsakė vykdyti nurodymą, motyvuodamas tuo, kad tai neįeiną į jo pareigas. Situacija nepasikeitė ir įsakymą pakartojus.

Krn. Jono Galvydžio-Bykausko supratimu, atsakyti vykdyti įsakymą mūšio lauke, kad ir beveik tikro prieš akivaizdoje, – neįsivaizduojamas dalykas. Todėl netoliese ėjusiems sargybą mokiniams įsakė suimti mediką ir čia pat sušaudyti. Mokiniai nesuabejojo įsakymo tikrumu. Sargybos viršininkui sukomandavus: „Ginklus – užtaisyk!“, koviniai šoviniai buvo įleisti į vamzdžius, o vienas mokinių, pagriebęs už pažastų, vargšą mediką pastatė prie medžio. Kai dešimt vamzdžių į jį nukrypo, viršininkui beliko duoti komandą: „Ugnis!“, ir Karo mokyklai būtų tekę ieškoti kito mediko. Bet Karo mokyklos viršininkas pažvelgė į prie medžio pastatytą persigandusį medicinos atstovą ir, matyt, pagalvojęs, kad „pamoka“ pavyko, o „į žmagų be kara mokslą“ (J. Galvydis-Bykauskas kalbėjo rytų aukštaičių tarpe) neverta šovinių gadinti, numojęs ranka, sukomandavo: „Palikt, bet nuvest į kalėjimą!“ Pora mokinių apmirusį iš baimės mediką nuvedė į mokyklą. Kalbėta, esą, vykdydami įsakymą, jie buvo vargšą įkišę į kažkokią „belangę“, o gal ir to nebuvo, nes, kai grįžo mokiniai

pietų, rado mokyklos mediką jau laisvą ir atgavusį natūralią veido spalvą, tik viršininkas, tapšnodamas per petį, jam aiškino „kara mokslą“ svarbą.

Karo mokyklos viršininką krn. J. Galvydį-Bykauską mokiniai gerbė ir mylėjo už gerumą, taktiškumą ir teisingumą. Jis mokinių atmintyje, J. Buivydo žodžiais, liko toks:

– *Kokia tamsta mokslas? – klausia uteniškių tarpe, bet ką susitikęs, mūsų viršininkas. Jis ypatingai domėjosi „kara mokslu“ ir „iš kokias parapijas“. Labai jam patikdavo išgirsti, kad kas kilęs „iš pa Utenas“. Jis mums įsakmiai paaiškino apie „kara mokslą“ reikšmę, ir tiek aiškiai, kad dvejimų negali būti. Tai žilstąs, staigus, bet greit atsileidžiąs, labai lietuviško būdo žmogus. Turėjo nepaprastai gerą širdį. Suprantama, kad kiekvienas jo, kol mirs, nepamirš. Jo gerumą charakterizuoja kad ir šis įvykis. Būdami mokykloje dieną turėdavome, kaip paprastai, užsiėmimus, o naktimis dėl įvairių įvykių tekdavo budėti. Laikai buvo labai neramūs, vokiečiai elgėsi įtartinais, be to, ir savų įtartinų piliečių netrūko. Į užsiėmimus išeidavom per daug neišsimiegoję.*

Buvo tokio mokyklos budėtojo padėjėjo pareigos, einamos mokinių. Kai dieną visi į užsiėmimus į lauką išeidavo, tai šis pareigūnas sugebėdavo ant nykščio pasirėmęs nusnausti. Sykį budint, vienas sugebėjo net ant lovos prigulti ir nematė, nei kad budinčio karininko nėra, nei mokinių nėra ir, apskritai, nieko nebėra. O taip pat nematė, kaip visur jo ieško pats viršininkas. Tik pamatė jį tada, kada šis už pečių pakratė. Kniokšterėjęs ne tik kad raporto nesugebėjo sukloti, bet ir į pakartotinius paklausimus negalėjo pasakyti, kur Karo mokykla išėjo.

– *Apyvietėje, kai visi sugrįžo ir mokiniams pateko į budėtojo kambarį, girdėjo, kaip viršininkas nepatenkintai apie jį minėjo. Pamatęs kaltininką klausia:*

– *Tai tamsta buvai?*

– *Taip, ponas viršininke.*

– *Aha. Tai tamsta nežinai savo pareigos. 12 valundų ramiai! Tamsta miegojai?*

– *Taip, ponas viršininke, miegojau...*

– *Aha, labai blogai, kad tamsta miegojai. Taigi, tamsta atstovėsi visas 6 valundas ramiai. O kodėl tamsta miegojai?*

– *Buvau dvi naktis nemiegojęs, iš netyčių užsnūdau.*

– *Ahm, dvi naktis nemiegojęs. Labai blogai. Nu, tamsta to daugiau nedaryk!*

– *Nedarysiu, ponas viršininke.*

– *Ahm. Dvi naktis nemiegojo. Iš netyčių užsnūdo. Nežinojo, kur išėjo Karo mokykla.*

– *Blogai, nubausti reikia, – ir, pasižiūrėjęs ilgai į kaltininką, pagaliau tarė: – Nu, tai tamsta už visų atstovėsi vienu valundu, alia visiškai ramiai, visu valundu!*

– *Klausau, ponas viršininke!*

– *Viršininke dar žiūrėjo į kaltinamąjį, kažką svarstė, galvojo, o paskui, atsikusęs į kitus ten buvusius lektorius, paklausė:*

– *Viena valunda! E, ar nebus tikrai per daug!*

Prabėgo beveik 4 mėnesiai ir, J. Buivydžio žodžiais tariant, *prisiartino Karo mokyklos išleidimas. Nelengva buvo išleisti, nes nebuvo kuo aprengti, nei apginkluoti. Valstybės izde buvo šventa tuštybė: pakrapštyk – smulkių nerasi. Bet mokyklos adjutantas sugebėjo iš kažkokių vietelių iškrapštyti kiek pinigėlių. Apginklavo irgi mus, kaip galėjo: keliolikai davė po žiūroną ir parabeliumą, visiems kitiems – tik po žiūroną: žiūrėk ir stebėk, ką daro priešas, o jį pamatęs, galvok, kas tinka geriau padaryti. Išleido...*

1919 m. liepos 6 d. Lietuvos kariuomenė praturtėjo Karo mokyklą baigusiais 89 karininkais ir 7 puskarininkiais.

Jiems buvo suteiktas pirmasis lietuviškas karinis laipsnis – „karūžo“, kuris netrukus buvo pakeistas į „leitenanto“.

Naudota literatūra

Buivydis J. Penkiolika metų. *Kardas*, 1934, Nr. 22, p. 455–460.

Generolas Jonas Galvydis-Bykauskas. 1864–1943. Vilnius, 2014.

Melys J. Pirmoji Karo mokyklos laida ir Lietuvos kariuomenės kūrimas. *Kardas*, 1934, Nr. 22, p. 451–454.

Tamulaitis V. Karo mokyklos kūrimasis 1919 m. *Karys*, 1950, Nr. 2, p. 4–6; 1951, Nr. 3, p. 8.

IV kurso gynybos modulis

Krn. Ieva MAŽLEKAITĖ

2019 m. vasario 4–kovo 1 d. IV kurso kariūnai ir 29 Būrio vado kurso (BVK) klausytojai gilinosi į gynybos modulio mokomuosius dalykus.

Pirmosios dvi savaitės buvo skirtos teoriškai susipažinti su gynyba, jos tikslais, planavimu, rūšimis, savybėmis ir būdais. Į šio modulio teorinę dalį buvo įtraukta ir karo inžinerija: minų kategorijos, tipai, apsauginių kliūčių įveikimo ir minavimo technikos ypatumai.

Apie minavimą atskirai nuodugniai pasakojo ir praktikos metu to mokė daug karo inžinerijos kursų patirties turintis svečias iš Suomijos, kontrmobilumo instruktorius kpt. Pekko Sipari. Beje, teorinė užduotis grupėms parengti gynybos įsakymą daugeliui BVK klausytojų

buvo nemažas iššūkis, nes prieš tai jiems neteko su tuo susidurti.

Vasario 18 d. kariūnai kartu su BVK klausytojais išvyko į Generolo Silvestro Žukausko poligoną Pabradėje. Iš pradžių reikėjo įkurti stovyklavietę, o vakare jų jau laukė užduotys ir kitos dienos įsakymas. Kasdien buvo skiriama nauja valdymo grupė naujai užduočiai vykdyti.

Iki vasario 21 d. vyko mokymai, kokia tvarka organizuojama gynyba, kiek mūšio pozicijų reikia parengti, kaip vykdomas stabdymas, mūšio perdavimas kitam būriui ir atitraukimas. Daug dėmesio buvo skiriama apkasų įrengimui, nes skirtingiems ginklams (pvz., granatsvaidžiui, kulkosvaidžiui ir automatiniam ginklui) paprastai kasami skirtingo tipo ir dydžio apkasai, kad efektyviau būtų galima juos panaudoti priešui malšinti.

Vasario 22–24 d. vyko kompleksinės lauko pratybos, kurių metu daugeliui teko patirti nemažai nepatogumų dėl nušalusių pėdų ar rankų. Vis dėlto,

nepaisant minusinės temperatūros, 6 valandas trukusio priešo laukimo, dėl aukštos karių motyvacijos gynybos užduotys buvo sėkmingai įvykdytos.

Vasario 25–27 d. vėl buvo surengtos kompleksinės lauko pratybos, tik jau vadovaujantis kitu įsakymu ir kitoje vietovėje, vadovaujant naujiems vadams, kuriems teko iš naujo įvertinti savo ir priešų galimybes, t. y. privalumus ir trūkumus.

Paskutinę žiemos ir pirmąją pavasario dieną vyko kovinio šaudymo pratybos. Naudojant taikinius buvo imituojamas priešų artėjimas link gynybos pozicijų, menamiems sužeistiesiems teikiama pirmoji pagalba, kad juos greitai būtų galima evakuoti iš mūšio vietos.

Kovo 1 d. visi grįžome į Akademią, o toliau – įprasta rutina: tvarkymasis, ginklų valymas ir kelionė namo.

IV kurso kariūnai ir BVK klausytojai kovo 4–29 d. turės perprasti puolimo modulio ypatumus: jų vėl laukia 2 savaitės teorijos ir 2 savaitės praktikos Pabradės poligone, kur numatyta ypatinga kova su II kurso kariūnais, pasirengusiais taikyti gynybos modulį.

Dizainu grindžiamas mąstymas: inovatyvi sprendimų priėmimo metodika būsimam karininkui

Doc. dr. Dalia PRAKAPIENĖ

2018 m. gruodžio mėn. Lietuvos karo akademijos Strateginio valdymo katedros dėstytojai dalyvavo dizainu grindžiamo mąstymo mokymuose, kuriuos organizavo Kauno technologijos universiteto EDU Lab ekspertai.

Dizainu grindžiamo mąstymo metodika, arba mąstymo modeliavimas (angl. *Design Thinking*), pradėtas taikyti ir plėtoti Stanfordo universiteto Dizaino institute kaip dizaino kūrimo procesas. Tačiau greitai buvo pastebėta, kad šis kūrybos metodas yra ne tik mąstymo, bet ir kūrybiškas problemų sprendimo būdas. Todėl ši metodika pradėta taikyti ir kitose veiklos srityse, kuriose reikia greitai priimti efektyvius sprendimus, generuoti idėjas arba ieškoti netradicinių sprendinių, kurti ir diegti inovacijas, kaip įrankis, galintis pakeisti žmonių požiūrį į tai, ką jie daro. Šią mąstymo metodiką inovacijoms kurti naudoja tokios verslo kompanijos kaip „Google“, „Microsoft“, „Samsung“, „IBM“, „Nike“ ir kt. Nuošalyje nelieka ir švietimo institucijos. Šią metodiką ugdymo tikslais taiko JAV, Prancūzijos, Olandijos, Australijos, Tailando ir kitų šalių universitetai, o Lietuvoje jau kelerius metus – ISM ir Kauno technologijos universitetai.

Dizainu grindžiamo mąstymo metodika yra procesas, kurį sudaro penki esminiai etapai:

► **Empatizavimas, arba įsijautimas.** Šis etapas apima darbą su vartotoju (naudotoju), siekiant suprasti jo problemą. Svarbiausia šiame etape suprasti

Empatijos fazės rezultatų aptarimas

kontekstą, pažinti žmones, apibrėžti situaciją. Kitaip tariant, „pasimatuoti kito žmogaus batus“, suprasti jo gyvenimą, matyti situacijas jo akimis. Todėl būtina klausiti, stebėti emocijas, kūno kalbą, kuri taip pat yra informacijos šaltinis.

Šio etapo pabaigoje turėtų kilti daugiau klausimų, nei būtų atsakymų.

► **Problemos apimties apibrėžimas ir įvardijimas.** Šiame etape atliekama visos gautos informacijos sintezė – požiūrio konstravimas. Problemai

apibrėžti ypač svarbu nuodugniai išanalizuoti tai, kas išsiaiškinta ankstesnėje stadijoje. Tik po to užduodamas klausimas, susijęs su idėjos įvardijimu. Pats klausimas neturėtų būti labai platus arba konkretus. Kai kurie mokslininkai teigia, kad geriausia klausimą formuluoti „Kaip mes galėtume...“ principu.

► **Idėjų generavimo arba išvaizdavimo fazė.** Tai fazė, kai problemos paverčiamos sprendimais. Svarbiausia – turėti kuo daugiau idėjų, netgi peržengiančių akivaizdaus problemos sprendimo ribas. Kuo daugiau idėjų ir nuomonių, tuo didesnė tikimybė rasti tinkamiausią sprendimą. Idėjų generavimui gali būti naudojami jau tradiciniai tapę minčių lietaus, lotoso žiedo ar tiesioginio fizinio įsitraukimo moduliuojant situacijas ir kiti metodai.

► **Prototipo kūrimas.** Šio etapo rezultatas – realus sprendimo materializavimas, t. y. kažko konkretaus ir apčiuopiamo (modelio ar maketo) kūrimas. Prototipo kūrimas padeda suprasti, detalizuoti ir perteikti idėją kitiems. Kuriant prototipus susiduriama ir su problemomis, tačiau nereikia bijoti klysti, nes tik tokiu būdu išgryninamos realios idėjos, užkertamas kelias galimoms klaidoms ir nepageidaujamiems padariniams.

► **Testavimas.** Tai – savotiškas kontrolės ir vertinimo procesas, kurio metu prototipo kokybė ir funkcionalumas turi būti patikrintas su tuo susijusių žmonių (ekspertų). Jų nuomonė, emocijos ir išvalgos padeda patobulinti sprendinį, o gal net jo atsisakyti grįžtant prie kitos idėjos ir procesą pakartoti.

Dizainu grindžiamas mąstymas – tai viena naujausių metodikų, galinčių patobulinti ugdymo procesą. Studijų procese dizainu grįstas mąstymas skatina besimokančiuosius įsitraukti į naujų idėjų generavimą, išvėlgti inovacijas kasdienėje veikloje, ieškoti kūrybiškų sprendimų ir pan. Šią metodiką naudojant LKA būtų patobulintas Lietuvos karininkų rengimas NATO kontekste, efektyviau ugdomi gebėjimai generuoti naujas idėjas ir priimti aukštesniųjų vadų ir kitų subjektų poreikius atitinkančius sprendimus. Tai reiškia, kad jaunas karininkas gebėtų pažvelgti vyresniojo akimis, nustatyti problemas ir pasiūlyti keletą skirtingų pažangių

Komandinis darbas apibrėžiant ir įvardijant problemą

Prototipo kūrimo fazė

Prototipo testavimo fazės akimirka

sprendimų. Dizainu grindžiamo mąstymo filosofija kaip tik tuo remiasi: į problemas žvelgiama kaip į galimybes, o sprendimų ieškoma kūrybiškai.

Toliau pateikiamos dalyvių nuomonės apie dizainu grindžiamo mąstymo mokymus:

Prof. dr. M. Bileišis: *Dizainu grįstas mokymasis gali būti viena iš LKA „didaktinių filosofijų“, tačiau svarbu tą „filosofiją“ (ar jos mišinys) integruoti į programų valdymą. Dizainu grįsto mokymo taikymas gali mums padėti nustatyti aiškią universitetinių studijų vietą karininkų rengimo sistemoje.*

Doc. dr. G. Dudzevičiūtė: *Šiuos mokymus rekomenduoju ir kitiems krašto apsaugos sistemos struktūriniais vienetams, grupėms, padaliniais. Patarimas – dalyvauti grupėmis. Tokiu atveju dalyviai ne tik susipažintų su dizainu grindžiamo mąstymo ir idėjų generavimo procesu,*

bet ir galėtų tobulinti bendradarbiavimo, komandinio darbo įgūdžius.

Doc. dr. V. Giedraitytė: *Inovatyvus dizainu grįsto mąstymo metodas leido katedros nariams geriau pažinti vienas kitą, atskleisti kolegų ir savo paprastai mažiau matomas ir žinomas profesines bei asmenines savybes. Kiekvieną asmeniškai skatino „peržengti ribą“, „išeiti iš komforto zonos“, „praplėsti mąstymą“, pažvelgti į iššūkius ir priimamus sprendimus kitu kampu. Kartu mokymai leido formuoti katedros komandinio darbo gebėjimus.*

Doc. dr. Ž. Tunčikienė: *Dizainu grindžiamo mąstymo mokymai buvo naudingi dėl įvairių priežasčių: įgijome daugiau žinių apie sprendimų rengimo ir priėmimo metodus, tobulinome gebėjimus operatyviai kartu su komanda spręsti kiekviename etape iškilusias problemas, ugdėme kūrybingumo skatinimo, individualaus darbo organizavi-*

mo ir jų tarpusavio derinimo gebėjimus. Be to, mokymai sustiprino katedros komandinę dvasią.

Doc. dr. J. Guščinskienė: *Dizainu grindžiamo mąstymo mokymuose buvo puikiai suderinata teorija ir praktika, šauniai dirbome susiskirstę į komandas. Ypač naudinga buvo patiems besimokantiems, remiantis teorine medžiaga, atlikti praktines užduotis, o gautus rezultatus analizuoti drauge su kolegomis. Teigiama buvo ir tai, kad mūsų parengtas užduotis atliko ir vertino KTU studentai.*

Lekt. A. Kaminskaitė: *Mokymai buvo naudingi teorine ir ypač praktine prasme. Buvo pateikta daug užduočių, kad patikrintume ir praktiškai pritaikytume teoriją, sulauktume grįžtamojo ryšio. Mokymų grafikas intensyvus, ne-nuobodus, įtraukiantis, taikomos nestandartinės užsiėmimų formos. Įgytus įgūdžius ketinu panaudoti savo tiesioginiame darbe – mokydama kariūnus.*

Dizainu grindžiamo mąstymo mokymų dalyviai

Vidmantės Giedraitytės nuotrauka

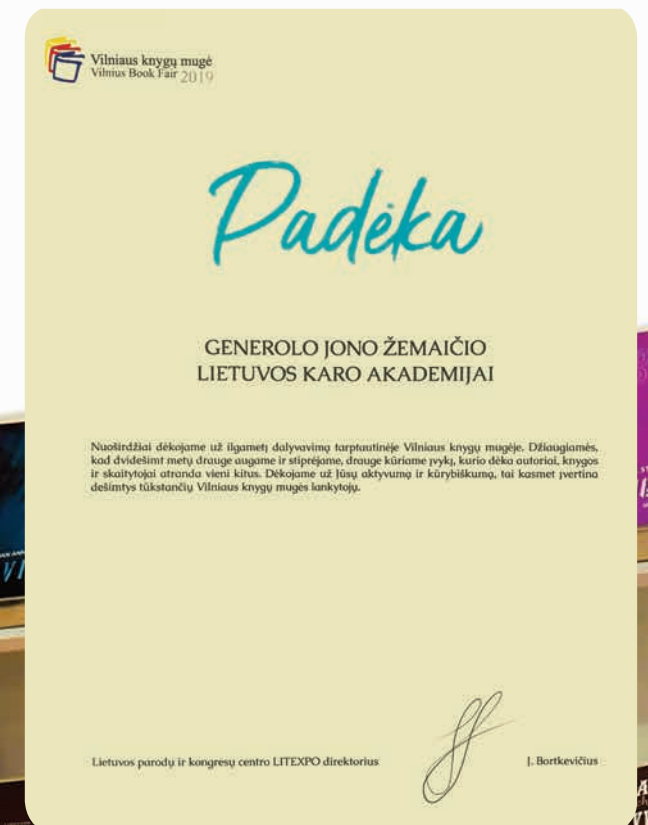

Po 20 metų pristatinėti nebereikia

2019 m. Vilniaus knygų mugę išlydėjus

Jolanta BUDREIKIENĖ

Sužė, sudūzgė kaip koks bičių avilys kasmetinė tarptautinė knygų mugė. Visas Vilnius keturias dienas judėjo viena kryptimi – LITEXPO link. Vasario pabaigoje tai yra pagrindinis visos Lietuvos traukos centras – ir maži, ir dideli plūsta arčiau knygų lentynų, skuba dalyvauti įvairiuose renginiuose, susitikti su pamėgtų knygų autoriais, išklausti kritikų pastebėjimų ir įžvalgų, paklausti muzikinių pristatymų, pamėginti atskleisti savo kūrybines galias. Kiekvienas, atvykęs į mugę, randa įvairios intelektualios veiklos, ne vien skaitymo malonumą, įsigijęs naujų knygų. LITEXPO erdvės užsipildo kultūrine veikla. Knygų mugę, sutraukusią galybę žmonių, galima būtų lyginti su labai populiaria Vilniaus Kaziuko mugė. Tačiau kermošiaus keliamas bruzdesys ir šurmulytės kitoks – čia, parodų rūmų erdvėse, sklendo intelektualūs garsai, kupini harmonijos

Į šį darnų intelektualų sujudimą įsiliejame ir mes, Karo akademijos akademinė bendruomenė, su nelabai gausiu, bet gana paklausiu ir laukiamu turtu. Prie Akademijos stendo renkasi skaitytojai, kuriems gerai žinomi mūsų mokslininkų darbai. Jie trokšta pasklaidyti naujų knygų lapus ir, jei pasiseks, įsigyti leidinį su autoriaus ar leidinio sudarytojo autografu.

Negalėdami, kaip kitos aukštosios mokyklos, pasigirti tematikos įvairumu, mes vis tiek turime per kelis dešimtmečius susidariusį savo nuolatinį skaitytojų ratą, kurie ypač laukia pasirodant mokslinių leidinių, atskleidžiančių tarpukario nepriklausomos Lietuvos kariuomenės formavimosi, kūrimosi ir veiklos istoriją, kuri sovietmečiu buvo paslėpta ir nepasiekama plačiajai visuomenei.

Savo skaitytojo neapvylėme ir šiais metais. Prieš pat knygų mugės dienos šviesą išvydo dar spaustuvės dažais kvepiančios dvi naujausios serijos „Lietuvos kariuomenės istorija“ knygos. Už tai, kad mugės lankytojus ir mūsų skaitytojus galėjome pradžiuginti leidiniais, esame dėkingi Kartografijos centro darbuotojams, suspėjusiems atspausdinti taip laukiamas knygas: dr. Gintauto Surgailio 11-ąją monografiją „Šeštasis pėstininkų Pilėnų kunigaikščio Margio pulkas“ ir dr. Felikso Žigaro dviejų dalių monografiją „Lietuvos kariuomenės karininkų rengimo ir jų kvalifikacijos kėlimo sistema 1919–1940“.

Iš visų pusių atviras Akademijos stendas kviečia nepraėti pro šalį. Susižavėjimo kupiniais žvilgsniais jaunimas stebi paradinę uniformą vilkinčius kariūnus ir nesiryžta jų pakalbinti, tarsi jie būtų nebylūs simboliai to, ką siejame su Tėvyne, pagarba, pareiga, kurią ne kiekvienas vaikinys ryžtasi atlikti. Išblėsta drovumas, atlėgsta tvyrojusi įtampa, kai užkalbintus vaikus ir merginas paragini pabendrauti su būsimais karininkais, kurie šiuo metu yra tokie pat studentai kaip ir jie, tik pasirinkę dar ir kitą – valstybės gynėjo – kelią. Ir tuomet matai, kaip gausėja jų būrelis, kaip kiekvienas nori užduoti jam rūpimą klausimą ir gauti tokį atsakymą, kuris glūdėjo jo galvoje, bet tik laukė patvirtinimo. Kiek iš jų ryšis stoti į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją, dar nežinia,

Krn. Vytautė Kupčiūnaitė ir krn. Eimuntas Razmus

Trumpa Vilniaus knygų mugės 2019 statistika

Šiomet mugėje sulaukta rekordinio lankytojų skaičiaus – 68 430	360 dalyvių iš 8 pasaulio šalių: Lietuva, Baltarusija, Estija, Ispanija, Omanas, Švedija, Rusija, Vokietija
25 užsienio dalyviai, 2 nacionaliniai stendai – Omano ir Baltarusijos	204 autografų dalybos stenduose
54 nauji dalyviai	75 stendai Muzikos salėje
17.200 m ² – bendras mugės plotas su renginių zonomis	18 renginių erdvių
516 kultūros renginių: 8 diskusijos, 24 renginiai Vaikų scenoje, 70 Kūrybinės studijos renginių, 15 kino filmų, 13 meno parodų, 35 renginiai Bibliotekų erdvėje, 15 pokalbių „Šortuose“, 50 renginių Muzikos salėje ir t. t.	

bet smalsumas buvo patenkintas, gal net atsirado teigiama nuostata dėl karo tarnybos atlikimo, nes širdy jautė nerimą ar baimę.

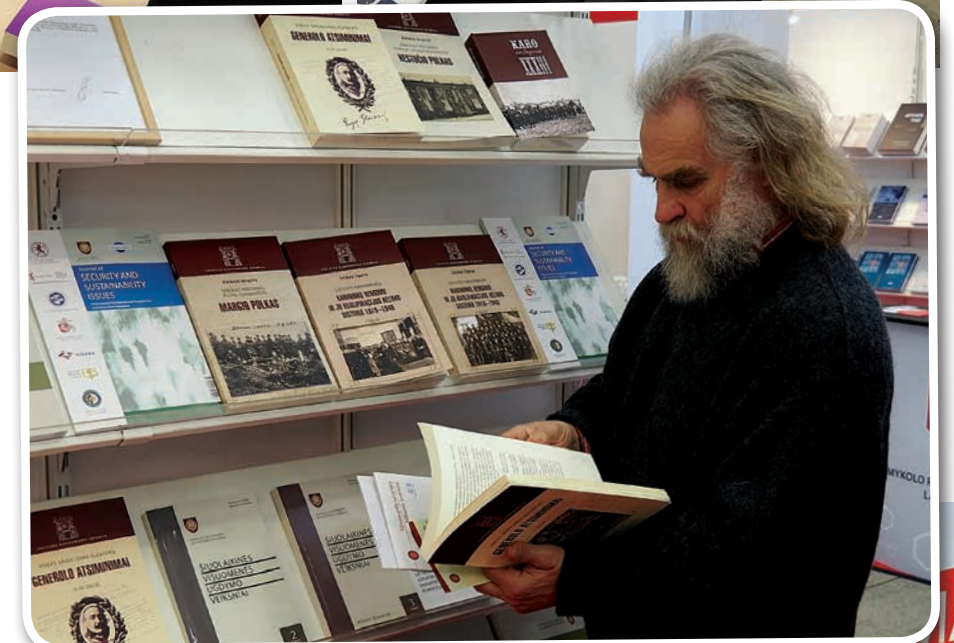
Visada malonu ir džiugu, kai mūsų stendas sudomina jaunus žmones. Jie ne tik pavarto knygas, padiskutuoja rūpimais klausimais, susijusiais su jų studijomis kitose aukštosiose mokyklose, bet teiraujasi apie kariūnų mokslą ir gyvenimą Akademijoje.

Kai kuriems mugės lankytojams mūsų stendas buvo tarsi susitikimas su realia praeitimi. Sklaidydami knygų lapus jie rado duomenų apie savo artimiausius žmones. Dovanodami jiems knygas, mes kartu atgaiviname jų atmintyje ir prisiminimus, įdomesnius išgyventus įvykius, kuriais jie mieliai su mumis pasidalijo. Šių metų netikėtas susitikimas buvo ir su gen. Radaus-Zenkavičiaus anūke.

Keturių dienų renginys baigėsi. Skirstėsi skaitytojai, skirstėsi dalyviai, bet visi buvo nusiteikę džiugiai, gavę įkvėpimo dirbti toliau, atkakliai kurti, kad po metų vėl susibėgtų į intelektualų kultūros renginį pasidalyti naujausiais leidiniais, išpūdziais, mintimis ir išvalgomis, išgyventi susitikimo ir bendravimo džiaugsmą, atrasti naujų draugų, atgaivinti senas pažintis.

Kitais metais susitikime 21-ojoje Vilniaus knygų mugėje, kuri pasitiks Jono Meko išsakyta mintimi: „Gyventi reikia be formulių, reikia būti atviram.“

Mugė vyks 2020 m. vasario 20–23 dienomis.

Žvalgų būrio pratybos

Krn. Povilas MASIONIS

Sausio 19–20 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnai, Žvalgų būrio nariai, dalyvavo 4-osiose lengvojo pėstininkų bataliono žvalgybos būrio karių įskaitinėse lauko pratybose „Suplanuota pasala“ – vykdė zonos žvalgybą ir rengė pasalą. Džiugu, kad pratybose taip pat dalyvavo ir Jaunesniųjų karininkų vadų mokymų (JKVM) kariai. Be to, Žvalgų būrio nariai įgijo unikalios praktinės patirties bendraudami su Valstybės sienos apsaugos tarnybos kinologais.

LKA Žvalgų būrys, traukdamasis iš pasalos vietos, privalėjo skubiai išgauti sužeistąjį, nes jį sekė pagal paliktus pėdsakus Valstybės sienos apsaugos tarnybos kinologai kartu su imituojamu priešu – JKVM kariais. Kinologai ne tik praktiškai parodė savo ir savo šunų gebėjimus, bet ir pasidalijo realių situacijų patirtimi. Jaunesniųjų karininkų vadų mokymų kariai jau ne pirmą kartą imitavo priešą, savanoriškai dalyvauja tokio pobūdžio veikloje, nes nori įgyti dau-

giau specialiųjų profesinių žinių, kurios jiems gali praversti ateityje.

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Žvalgų būrio kolektyvas dėkoja Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnams ir, žinoma, JKVM kariams už geranoriškumą ir pagalbą tobulinant Žvalgų būrio narių praktinius įgūdžius.

Generolo Jono Žemaičio 110-ųjų gimimo metinių minėjimas

Krn. Povilas MASIONIS

Š. m. kovo 15 d. sukako 110 metų, kai gimė vienas žymiausių Lietuvos partizanų, ilgametis visos Lietuvos partizanų vadas gen. Jonas Žemaitis-Vytautas.

Jo gimimo metinės Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje buvo minimos netradiciškai – žiūrint istorinę kino juostą.

Renginio pradžioje Lietuvos karo akademijos bendruomenė tylos minute pagerbė generolo Jono Žemaičio-Vytauto atminimą, o kariūnai padėjo gėlių prie visų partizanų vado paminklo prie Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos.

Buvusio Karo mokyklos auklėtinio gyvenimas buvo skirtas Lietuvai ir kovai už jos laisvę. Prisimindami šią kovą susirinkusieji Akademijoje žiūrėjo istorinę kino juostą „Pelėdų kalnas“, nukėlusią į pokario Lietuvą, kurioje tuo metu vyko karas tarp nepasidavusių okupacijai krašto gyventojų ir sovietinio režimo šalininkų.

„Tai filmas apie viltį, kurią turėjo Jonas Žemaitis“, – pristatydamas filmą, sakė šio filmo prodiuserė Justina Ragauskaitė. Po filmo peržiūros Karo akademijos viršininkas savo kalboje pabrėžė: „Okupantai nesugebėjo palaužti partizanų dvasios ir meilės Lietuvai, tad jų kova – pavyzdys mums visiems.“

Akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius visus pakvietė švęsti Generolo Jono Žemaičio 110-ąsias gimimo metines, paragauti šventinio torto.

Be to, kovo 15 d. generolo Jono Žemaičio-Vytauto gimimo sukaktį Akademijos atstovai paminėjo ir Jurbarko r., Šimkaičių girioje, prie gen. Jono Žemaičio-Vytauto vadavietės-bunkerio.

Švęsdami tokio didvyrio gimtadienį visada prisiminsime jo kovą už Lietuvos laisvę ir ištartus paskutinius žodžius: „Aš, kaip ir kiti mano bendraminčiai, manau, kad Sovietų Sąjunga savo ginkluotomis pajėgomis išiveržė į mūsų šalį... Šį sovietinės vyriausybės žingsnį laikau neteisėtu. Visus pagrindinio veiksmus, kurio dalyviu aš buvau, nukreiptus prieš sovietinę valdžią, aš laikau teisingais ir nelaikau nusikalstamais. Tik noriu pabrėžti, kad, kiek man teko vadovauti Lietuvos kovotojų už laisvę kovai, aš stengiausi, kad ši kova laikytųsi humanizmo principų... Jokių žvėriškumų aš neleidau... Koks bus teismo sprendimas – man žinoma. Aš vis tiek manau, kad kova, kurią aš vedžiau devynerius metus, duos rezultatų.“

LIETUVOS KARO AKADEMIJOS ŠTABO VIRŠININKAS
PLK. LTN. ROLANDAS GREIBUS

Rolandas Greibus gimė 1973 m. lapkričio 11 d. Kauno r., Garliavoje. 1988 m. baigęs 8 klases įstojo į tuometį Kauno technologijos technikumą, o 1992 m. jį baigęs – į tuo metu ką tik įsteigtą Lietuvos karo mokyklą. 1994 m. baigęs Lietuvos karo akademijos I studijų pakopą, 1996 m. įstojo į II pakopą ir 1999 m. ją baigė įgijęs bakalauro laipsnį.

2005 m. baigė Jungtinių pajėgų vadų ir štabo karininkų koledžą Jungtinėje Karalystėje. 2006 m. įgijo magistro laipsnį Šiaulių universitete.

2018 m. baigė Aukštesnįjį vadovavimo studijų kursą Baltijos gynybos koledže.

Karininko tarnybą pradėjo 1992 m. Tarnavo Puskarininkų mokykloje ir kituose Lietuvos kariuomenės daliniuose, nuo 1999 m. – Karinėse oro pajėgose, Oro gynybos batalione.

2006–2010 m. ėjo įvairias pareigas Krašto

apsaugos ministerijoje, Gynybos štabe, 2010–2011 m. – Karinių oro pajėgų štabo viršininko pavaduotojo operacijoms ir kariniam rengimui (A3/7), 2011–2013 m. – Oro gynybos bataliono vado pareigas.

2013–2016 m. tarnavo NATO sąjungininkų oro pajėgų štabe Vokietijoje.

2016–2019 m. ėjo Karinių oro pajėgų štabo viršininko pavaduotojo kariniam rengimui pareigas (A7).

2019 m. paskirtas į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos štabo viršininko pareigas.

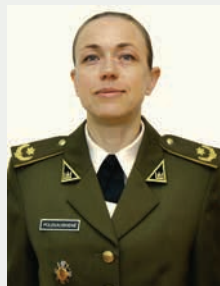
Apdovanotas įvairiais Karinių oro pajėgų vado, Lietuvos kariuomenės vado ir krašto apsaugos ministro apdovanojimais.

Vedęs, augina dvi dukras.

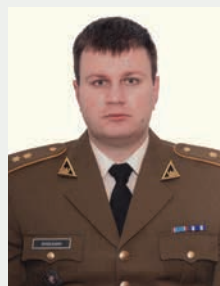
AKADEMIJOS PULSAS / SUTEIKTAS AUKŠTESNIS KARINIS LAIPSNIS

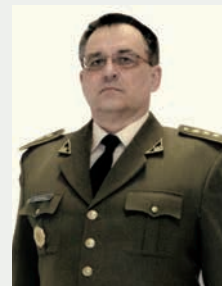
Mjr. Ričardui ANDRULIUI
– pulkininko leitenanto

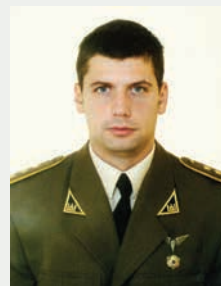
Mjr. Joanai
POLEKAUSKIENEI –
pulkininko leitenanto

Kpt. Miroslavui
SVIGLINSKIUI – majoro

Kpt. Valdui VALAUSKUI
– majoro

Kpt. Dmitrijui ZAVURSKIUI
– majoro

Krn. Dovydas
Kažamekinovas

Krn. Eidas
Užubalis

Tarptautinė savaitė Latvijos nacionalinėje gynybos akademijoje

Mes, du Lietuvos karo akademijos atstovai, 2019 m. kovo 9–16 dienomis viešėjome Latvijos nacionalinėje gynybos akademijoje, kuri surengė tarptautinę kariūnų savaitę. Renginio dalyviams išsamiai buvo pristatyta ši Latvijos aukštoji mokykla, organizuotos išvykos į karinius dalinius, muziejus, kitas lankytinas vietas, norint supažindinti su vietos papročiais, kultūra ir istorija. Itin daug dėmesio sulaukėme iš Latvijos kariūnų, kurie visur kartu su mumis keliavo, nuoširdžiai stengėsi, kad šią savaitę praleistume kuo įdomiau ir linksniau.

Žinoma, visus domino ir latvių kariūnų studijos, todėl buvome supažindinti su akademijos semestrų tvarkaraščiais, moduliais ir karinio rengimo tvarka. Buvo rengiami ir atvykusių į Latviją kadetų prisistatymai: kiekvienos šalies atstovai pasakojo apie savo karinę mokymo įstaigą, todėl galėjome palyginti Lietuvos karo akademijoje ir kitur organizuojamas studijas. Užmezgėme ryšius su kitų NATO valstybių (Gruzijos, Lenkijos, Olandijos, Vokietijos, Estijos, Belgijos ir JAV) kariūnais ir kartu papildėme žinias apie jų kariuomenes.

Kaip minėjome, viešnagės metu lankėmės Latvijos kariūnų sausumos ir jūrų pajėgų daliniuose, pavyzdžiui, viename įspūdingiausių Karostos kariniame miestelyje, žymiose istorinėse vietose – Cėsio pilyje ir etnografiniame muziejuje po atviru dangumi.

Tarptautinę savaitę buvo sudarytos sąlygos daug ką sužinoti, apsikeisti naujausia ir aktualiausia informacija ir gerą patirtimi, susijusia su universitetinėmis studijomis ir baziniu karininko rengimu. Aktyviai buvome paskatinti didinti sąveiką ir plėsti kultūrinius ryšius, kad kaip būsimi karininkai galėtume geriau įvertinti būsimus iššūkius ir užduotis.

APDOVANOTI

AKADEMIJOS PULSAS

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos **MEDALIŲ CIVILIAMS „UŽ NUOPELNUŠ“**;

leiva NAGEVIČIŪTĖ-MINKEVIČIENĖ;
Jolanta STANIULIENĖ

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro **PADĖKA**:

vyr. srž. Saulius BANEVIČIUS;
vyr. srž. Saulius GELŪNAS;
Danutė KAZAKAUSKIENĖ;
Valerijus KUŠEVIČIUS

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministro **PADĖKA** –

dr. Vladas TUMALAVIČIUS

Lietuvos Respublikos kariuomenės vado **PADĖKA**:

št. srž. Dmitrij MACKOVSKIJ;
vyr. srž. Dainius DIRMA;
Sergejus POPOVAS

Lietuvos kariuomenės **MEDALIŲ „UŽ NUOPELNUŠ“**

mjr. Audrius PETRONIS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos **VIRŠININKO PADĖKA**:

doc. dr. Gitana DUDZEVIČIŪTĖ;
Jolita LUKAŠEVIČIŪTĖ;
gr. Česlovas STASIŪNAS;
prof. dr. Alvydas ŠAKOČIUS;
Lina VAITIEKŪNAITĖ;
Vita VELIGORAITĖ

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 29-ųjų metinių minėjimas

Krn. Povilas MASIONIS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos bendruomenė kovo 8 d. šventinės rikiuotės metu iškilmingai minėjo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną. Karo akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius kariams ir darbuotojams įteikė padėkas ir apdovanojimus. Savo šventinėje kalboje jis pabrėžė žmonių vieningumą, kuris leido mums kartu žengti nepriklausomybės keliu, svarbą, ir išskyrė Karo akademijos auklėtinius – kariūnus, kurie jau dešimtus metus iš eilės organizuoja Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimą ant Stalo kalno „Kovo 11-osios Nepriklausomybės laužai“ ir į jį kviečia ne tik jos bendruomenę, bet ir Lietuvos visuomenę.

Kovo 11-osios vakarą ant Stalo kalno rinkosi patriotiški piliečiai, norintys kartu su Karo akademijos bendruomene švęsti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną. Iš pradžių į šventės dalyvius kreipėsi šio jau dešimtą kartą surengto renginio organizatorius, buvęs kariūnas, kpt. Algirdas Navasaitis. Būtent jis kartu su bendraminčiais įgyvendino šią patriotinę idėją, kuria dabar labai didžiuojasi. Pasak karininko, šio renginio pagrindinis akcentas – laužas, budrumo simbolis, padedantis suvienyti bendraminčius, tikrus Lietuvos patriotus.

Renginio pradžioje jo dalyviai tylos minute pagerbė žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimą. Lietuvos karo akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius uždegė laužą, kuris suteikė šilumos, sustiprino vieningumo jausmą. Džiugu, kad šventės metu patriotinėmis dainomis džiugino kariūnų grupė „Vytis“, plk. lt. Valerijus Šerelis, Vilniaus Pilies tunto skautai, Simono Daukanto gimnazijos auklėtiniai, duetas „The Groovy group“. Be abejo, žiūrovų dėmesį pritraukė viduramžių riterių kovos ir jų ginkluotės pristatymas. Taip pat didelį įspūdį paliko šventinis ugnies šou. Be to, savo jėgą išbandyti ir draugiškai pasivaržyti nusprendė kariūnai ir karininkai traukdami virvę. Dešimtą kartą vykstančiame renginyje pirmą kartą buvo renkamas patriotiškiausiai apsirengęs svečias.

Ievos Budzeikaitės nuotraukos

Kovo 11-osios vakaras paliko gilų įspūdį visiems kariūnams. „Plevėsuojančios trispalvės, besišypsantys žmonės ir patriotinė muzika sukūrė išskirtinę atmosferą, sukėlė pasididžiavimo Lietuvos piliečiais jausmą“, – įspūdziais pasidalijo krn. Aūgustinas Masalskas. Kokios akimirkos tapo nepamiršamos, pasakojo ir kiti kovo 11 d. vakaro dalyviai: „Man labiausiai patiko gausus muzikos atlikėjų būrys. Įdomu buvo pasiklausyti „naujų vėjų įpūtusių“ pirmąkart renginyje pasirodžiusių grupių.“ „Išimintiniausia akimirką – kai grupė „Ugniavijas“, tvirtais balsais traukdama patriotines dainas, subūrė visus dalyvius į vieną „kumštį“ – buvo nepakartojama!“ – padarytą įspūdį apibūdino krn. Rokas Filipsons. Krn. Samuelis Žurauskas tvirtino, kad renginys buvo kaip niekad didelis ir įdomus: „Mane sužavėjo riterių kovos ir ugnies šou. Vakara pagyveno įvairios muzikos grupės, grodamos patriotines dainas. Džiaugiuosi, kad dalyvavau, ir tikiuosi, kad taip pat įspūdinga bus ir kitais metais.“

Kovo 11

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
ATKŪRIMO DIENA

DANGAUS
KATĖS

Valentinus BERŽIŪNAS

Konferencijoje aptarti svarbiausi Baltijos šalių saugumo klausimai

Šiomet sukanka lygiai 15 metų, kai Lietuva, Latvija ir Estija prisijungė prie Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO). Lietuva jau du kartus savo istorijoje buvo praradusi nepriklausomybę – 1795 ir 1940 m. Natūralu, kad narystė Vakarų kariniame Alianse nuo 1994 m. buvo vienas svarbiausių mūsų šalies strateginių interesų, savo svarba pranokęs net narystę Europos Sąjungoje. Tačiau net ir pasiekus narystės NATO tikslą grėsmės saugumui neišnyko. Daugelis saugumo ekspertų sutinka, kad Lietuva, Latvija ir Estija tebėra ypatingo Rusijos susidomėjimo objektas. Atsižvelgdamos į tai, Baltijos šalys privalo daryti įtaką regiono geopolitiniams procesams ir tokiu būdu išvengti, kaip vaizdingai pasakė vienas lietuvių istorikas, „pravažiuojamos smuklės“ likimo galingųjų žaidime.

Krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis

Tribūnoje Karo akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius

Kaip atremti šių dienų geopolitinius iššūkius, kylančius Baltijos šalių saugumui? Apie tai diskutuota 2019 m. kovo 20–21 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Mokslo centro organizuotoje Baltijos saugumo ir gynybos ekspertų konferencijoje. Didelio susidomėjimo sulaukusiam renginyje, kurį iškilmingai atidarė krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis, Lietuvos kariuomenės Jungtinio štabo viršininkas generolas majoras Vitalijus Vaikšnoras ir Karo akademijos viršininkas pulkininkas Juozas Kačergius, dalyvavo praktikai, mokslininkai ir tyrėjai iš Lietuvos ir kitų Europos šalių, analizuojantys šandieninės geopolitinės padėties iššūkius.

Renginio metu buvo aptarti aktualiausi regioniniai ir tarptautiniai saugumo ir gynybos klausimai, ypatingą dėmesį skiriant strateginių karinių iššūkių Baltijos jūros regione problematikai. Konferencijoje atkreiptas dėmesys į tai, kad šiandien nėra viena Europos valstybė, nepriklausomai nuo jos geografinės padėties, dydžio ar valdymo formos, negali išvengti naujo tipo grėsmių, kurias nuspėti darosi vis sunkiau.

Pavyzdžiui, Suomija, kurios geopolitinė padėtis panaši į Baltijos šalių, pastaruoju metu daug dėmesio skiria

kovai su kibernetiniais išpuoliais, kartu stiprindama ir teritorinės gynybos pajėgumus. Ši turinti vieną ilgiausių sausumos sienų su Rusija Šiaurės šalis tradiciškai laikosi atsargios pozicijos didžiosios kaimynės atžvilgiu. Vis dėlto 2014 m. įvykusi Krymo aneksija parodė, kad su nacionaliniu valstybės saugumu susiję klausimai tebėra vienas pagrindinių šių dienų prioritetų. Atsižvelgdama į tai, Suomija nuosekliai didina išlaidas gynybai: investuojama į oro, laivyno ir sausumos pajėgų stiprinimą, be to, plečiamas bendradarbiavimas su kitomis valstybėmis, tarp jų NATO priklausančiomis Šiaurės ir Baltijos šalimis.

Jungtinių Amerikos Valstijų vaidmuo NATO – vienas svarbiausių. Amerikiečių karinės išlaidos daug didesnės nei likusios Aljanso dalies. 2018 m. Vašingtonas gynybai išleido beveik 700 mlrd., o visos NATO sąjungininkės Europoje bendrai – apie 280 mlrd. dolerių. Amerikiečiai seniai reiškia susirūpinimą tuo, kad Europa nesumoka savo dalies NATO. Prezidentas Donaldas Trumpas netgi įspėjo, kad JAV gali apriboti savo išpareigojimus NATO, jei padėtis nesikeis. Vis dėlto konferencijoje buvo atkreiptas dėmesys į tai, kad nesutarimai dėl finansavimo ne-

AKADEMIJOS PULSAS

Lietuvos kariuomenės **MEDALIŲ KARIAMS IR CIVILIAMS „100 METŲ ATKURTAI LIETUVOS KARIUOMENEI“:**

Jolanta BUDREIKIENĖ;
Gintaras DŽENKAITIS;
vyr. srž. Raimundas JANKŪNAS;
plk. ltn. Antanas JONUŠAUSKAS;
Kęstutis KAIRYS;
doc. dr. Rolanda KAZLAUSKAITĖ-MARKELIENĖ;
vrš. Dainius NORKUS;
gr. Česlovas STASIŪNAS;
plk. ltn. Saulius STONKUS;
mjr. Nerijus ŠILEIKA;
Arūnas TVERAGA;
mjr. Valdas VALAUSKAS;
Neringa VASILIAUSKIENĖ;
mjr. Stasys VILKINAS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos **MEDALIŲ „UŽ UOLUMĄ“:**

prof. dr. Jūratė NOVAGROCKIENĖ;
mjr. Stasys VILKINAS;
Ilona ŽEMAITYTĖ;
Alvydas ŽILINSKAS

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos **VIRŠININKO VARDINĖMS DOVANOMIS:**

vrš. Robertas DUBICKAS;
Neringa JANUŠIENĖ;
mjr. Nerijus MILAŠIUS;
mjr. Jonas MINKEVIČIUS;
Rimantė NEDZINSKIENĖ;
dr. Aušra POCIENĖ

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS VIRŠININKO PADĖKA už dalyvavimą Vilniaus knygų mugėje:

krn. Vytautė KUPČIŪNAITĖ;
krn. Ingrida LEONAVIČIŪTĖ;
krn. Marija ZUBRICKAITĖ;
krn. Aivaras GIEDRAITIS;
krn. Lukas GORODECKIS;
krn. Eimantas RAZMUS

reiškia, jog transatlantinė bendruomenė išgyvena sunkius laikus. Amerika puikiai suvokia sąjungininkų reikšmę ir siekia išlaikyti glaudų ryšį su Europa. Tą rodo D. Trumpo sprendimas nepanaikinti jo pirmtako Baracko Obamos nutarimo ir nemažinti Amerikos karinio dalyvavimo Senajame žemyne, o jį netgi plėsti.

Konferencijoje pažymėta, kad Lietuvos veikimas NATO yra sėkmingas. Mūsų šalis sugebėjo reikšmingai pagerinti kariuomenės kokybę. Prie to prisidėjo ne tik tvirtas Lietuvos apsisprendimas tapti NATO nare, bet ir glaudus bendradarbiavimas su kitomis Baltijos valstybėmis ir pažangi karinio švietimo sistema. Šiandien Lietuva gali būti tikra dėl karinio sektoriaus stabilumo. Lietuvos politikų gretose egzistuoja aiškus konsensusas dėl šalies saugumo ir gynybos politikos, o galimą Rusijos agresijos tikimybę sumažina narystė NATO ir solidarumas Aljanso viduje.

Nepaisant to, dar yra ir tam tikrų uždavinių, kuriuos reikėtų kuo skubiau spręsti. Tai – sąveikos gerinimas, priimančiosios šalies paramos koordinavimo efektyvinimas, leisiantis sąjungininkams sklandžiai ir laiku pasiekti Baltijos šalį, atsparios visuomenės kūrimas ir kibernetinės gynybos pajėgumų stiprinimas. Svarbu, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos kariai toliau aktyviai dalyvautų karinėse pratybose su kitomis Aljanso šalimis sąjungininkėmis. Taip pat būtina siekti, kad kitų NATO valstybių kariai nuolat budėtų Baltijos šalyse, nes tai padeda atgrasyti Rusiją. Pagaliau strategiškai svarbu užtikrinti vadinamojo „Suvalkų koridoriaus“ pralaidumą, o tam Baltijos valstybės turi glaudžiai bendradarbiauti su Lenkija.

Konferencijoje daug dėmesio skirta Baltijos šalių keliui į NATO. Lietuva, Latvija ir Estija nuėjo ilgą kelią, kad taptų Vakarų karinio Aljanso narėmis. Baltijos šalių patirtis – unikali: kariuomenės joms reikėjo sukurti praktiškai nuo nulio. Trūko finansavimo, infrastruktūros ir, kas svarbiausia, žinių, kaip turi atrodyti modernios, Vakarų standartus atitinkančios pajėgos. Iš pradžių daug padėjo Skandinavijos valstybės, tarp jų Danija ir Suomija, vėliau – įsteigtas Baltijos karinis batalionas, tapęs aukšto lygio „platforma“ kariams treniruotis ir įgyti bendradarbiavimo patirties. Pozityvų vaidmenį suvaidino

Kalba generolas leitenantas Benas Hadgesas

Luko Tamošiūno ir Linos Vaitiekūnaitės nuotraukos

ir dalyvavimas tarptautinėse karinėse operacijose Afganistane ir Irake. Lietuvos, Latvijos ir Estijos kariai ne tik įgijo mūšių patirties, bet ir išmoko koordinuoti savo veiksmus su kitų Aljanso šalių karių kariais. Pagaliau sėkmingas Baltijos šalių žygis į NATO nebūtų

įsivaizduojamas be Baltijos gynybos koledžo, įsteigto 1999 m. Tai – vienas sėkmingiausių tarptautinio karinio bendradarbiavimo, kurį plėtodamos Baltijos šalys šiandien yra ne tik visateisės, bet ir visavertės Vakarų karinio bloko narės, pavyzdžių.

Bronza – Latvijoje, sidabras – Lietuvoje!

Krn. Miglė NEMANYTĖ

Kovo 16-ąją Karo akademijos kariūnai, Jaunesniųjų karininkų vadų mokymų klausytojai ir profesinės karo tarnybos kariai, vadovaudami kpt. D. Černiausko, dalyvavo uždarų patalpų virvės traukimo čempionate Latvijoje.

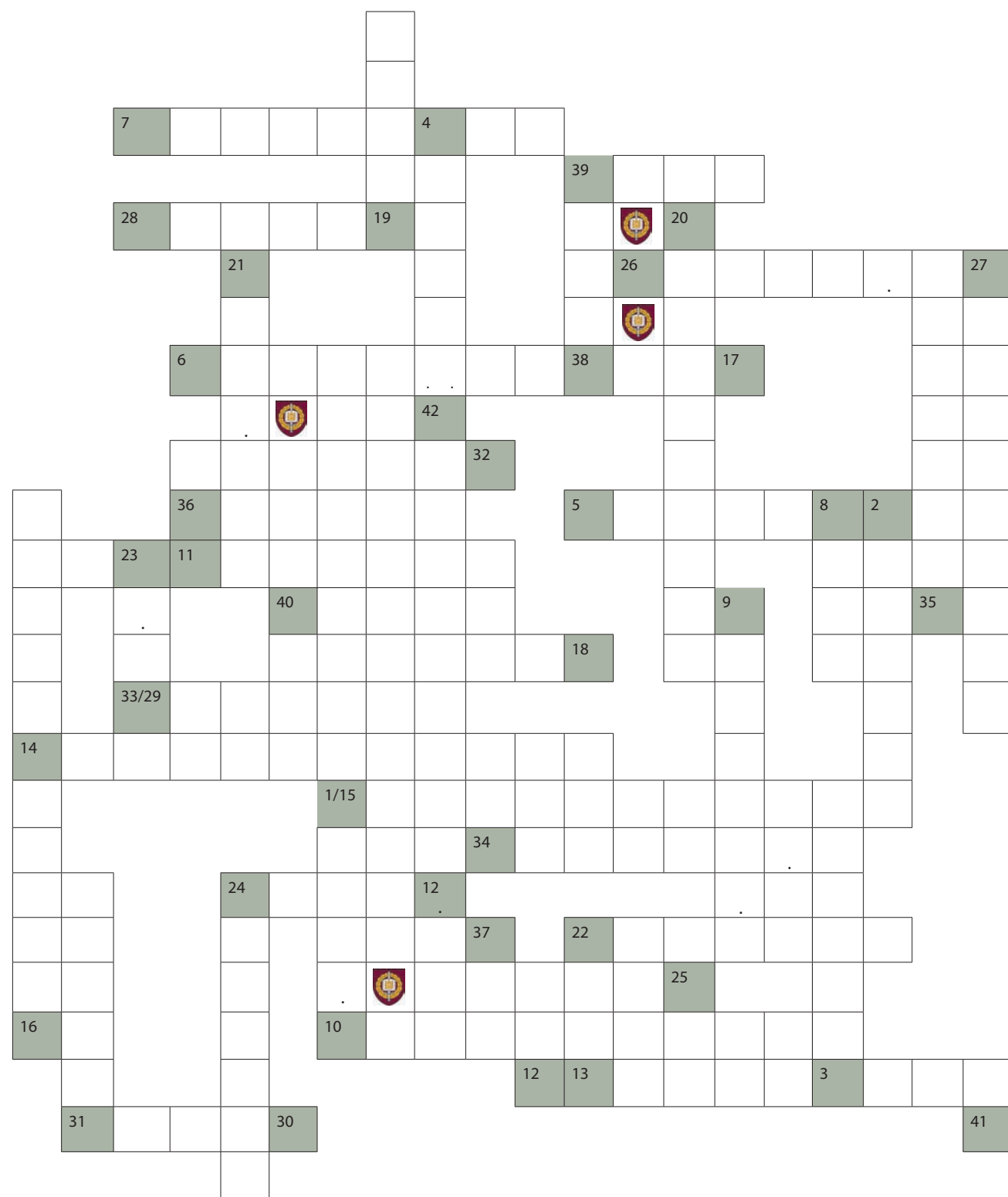

Sportininkų neišgašdino nei ilga kelionė, nei varginančios varžybos įvairiose virvės traukimo grupėse – tiek vyrų, tiek moterų, tiek MIX kategorijoje. Po daugybės kovų su įvairiomis komandomis, turinčiomis jau nemažą net profesionalios patirties bagažą, mūsų vyrų (iki 680 kg) ir moterų (iki 270 kg) komandos iškovojo garbingas 3-iasias vietas. Mes, palyginti jauna Karo akademijos komanda, įgijome neįkainojamos patirties, parodėme, kad tik dirbdami kartu ir iš visų jėgų galime pasiekti aukščiausius rezultatus.

Kovo 31 d. Jonavoje vyko Lietuvos virvės traukimo federacijos uždarų patalpų virvės traukimo čempionatas. Jame LKA komanda taip pat pasirodė puikiai, po daugybės laimėtų kovų tik finale nusileido kitoms komandoms ir užėmė 2-ąją vietą MIX 600 kg svorio kategorijoje ir 3-iąją vietą vyrų 6 x 6 neribojamo svorio kategorijoje! Pozityvūs išpūdžiai, išmoktos pamokos ir atkaklios treniruotės po varžybų Latvijoje labai motyvavo, susirungus net su profesionaliais sportininkais. Žinoma, labai svarbus buvo Akademijos bendruomenės ir vadovybės palaikymas ir parama rengiantis varžyboms, ypač užsienio šalyse, be kurios mūsų sportininkai negalėtų garsinti Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos vardo.

Artimiausi planai – dalyvauti Lietuvos lauko virvės traukimo čempionato trijuose etapuose.

Kryžiažodį sudarė plk. Darius Vaicikauskas

Atkoduok šią ENIGMĄ

14	10	30	39	4	23	39	40	7	38	11	19	7	39	6	38	39	40	42	38	16
----	----	----	----	---	----	----	----	---	----	----	----	---	----	---	----	----	----	----	----	----

Iš vakarų į rytus

- Brg. gen. A.Vaičeliūno žodžiais, „kariūnas yra ir bus ... centras“.
- Vingiai vamzdyje –
- Mūšio ...
- Anksčiau „saugiklis“, dabar –
- Padaryk ekonomikos terminą iš žodžio „sportuoja“ –
- Grupės „Ugniavijas“ vienos iš dainų žodžių tęsinys: „Pavaišinsim ...“
- Surimuok: „Senas arklys vagos negadina – LKA karys aukos ...“
- „Priešas“ lietuvių tautos folklore –
- Kontroversiško kariūnų renginio pavadinimas – „...“
- Komanda: „Stebėk ir ...“
- 2-asis kovinio įsakymo punktas angliškai –
- Lyderystės forma –
- Ką reikia atlikti kariui, kai kitas karys juda?
- Taikioji ...
- Komanda „Šauk“ arba „...“

Iš rytų į vakarus

- Žodis „vadas“ pagal žaidimo kortomis retoriką –
- „Kolaborantas“ kitaip –
- 49-as Lietuvos himno žodis –
- Sutrumpintas Vokietijos pavadinimas pagal NATO žodyną –
- Lietuvos kariuomenėje ir LKA trokštamas kūno dalies atributas –
- Karybos ...

TAISYKLĖS

- Kryžiažodį gali spręsti visi LKA bendruomenės nariai: kariūnai, civiliai, PKT ir NPPKT kariai.
- Prizinis fondas – 4 prizai:
 - I vieta: – G9 skirtas prizas.
 - II vieta – šeimyninė pica su pasirinktu gėrimu.
 - III vieta – automobilio parkavimas (savaitei) LKA viršininko pavduotojui kariniam rengimui skirtoje vietoje. Šį prizą galima iškeisti į G9 skirtą prizą.
- Į prizines vietas pretenduoja trys asmenys, teisingai atkodavę ir pirmi pateikę ENIGMOS kodą arba teisingą kryžiažodžio versiją.
- Teisingą versiją pateikti LKA *Facebooke* (pridėti teisingai išspėsto kryžiažodžio ar atkoduotos ENIGMOS kodo nuotrauką).
- Taškas(-ai) langelyje reiškia žodžio pabaigą, rašant nurodyta kryptimi. Tęstinis žodžio (raidės) rašymas kita kryptimi galimas.

- Buvusio LKA viršininko automobilio „Jaguar“ valstybinio numerio raidės: ...
- BREXIT antonimas –
- Užbaik sakinį: „Kariūnas sportuoja – LKA ...“
- Šovinyš be kulkos –

Iš šiaurės į pietus

- Vieno iš Napoleono Bonaparto žirgų vardas –
- Išskleisk LKA santrumpą pagal tokiu pačiu pavadinimu Vokietijoje egzistuojančią organizaciją –
- Kiek gaidelių kūlė?
- Suveiksmažodink pavardę „Vilkinas“ –
- Mokslo ...
- Kas yra antroji KASP savanorių karta?
- CCIR lietuviškai –
- Pratybų pradžia angliškai –
- Anksčiau spaudei „gaiduką“, o dabar –

Iš pietų į šiaurę

- ... kardas
- Napoleono Bonaparto kampanijos Egipte metu ištarta garsioji komanda: „... ir asilus – į vidurį!“
- Garsi nominacija –
- Giraitės šovinių gamyklos produkcijos žymėjimas –
- Užbaik sakinį: „Turim žinių ypatingą – vėl LKA kažko ...“
- Geriausia gynybos forma –
- „I“ pagal NATO fonetinę abėcėlę –
- Komanda „Nutilk“ trumpiau –

Žiemos sesijos rezultatų apžvalga

Jolanta STANIULIENĖ

Nepastebimai prabėgus rudens semestru norėtusi sužinoti, kaip sekėsi kariūnams per žiemos sesiją.

Pirmiausia norėčiau paminėti ir pasveikinti mūsų IV kurso kariūnus, sėkmingai apgynusius bakalauro baigiamuosius darbus, kuriems buvo suteikti viešojo administravimo, vadybos ir politikos mokslų kvalifikaciniai laipsniai. Deja, ne visiems taip gerai sekėsi. Liūdna, bet vienam ketvirtakursiui nepavyko gauti teigiamo įvertinimo ir teko palikti Akademiją. Tačiau norisi pasidžiaugti, kad už savo baigiamuosius darbus buvo puikiai įvertinti trys kariūnai – Justas Kardišauskas (tema „Tarpinstitucinis Lietuvos kariuomenės ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos bendradarbiavimas valdant krizines situacijas“), Dovydas Galgzdys (tema „Tarpinstitucinis Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos kariuomenės bendradarbiavimas priimant sprendimus krizinėse situacijose“) ir Mikalojus Dūdys (tema „Lietuvos kariuomenės kibernetinės gynybos pajėgumai ir jų vystymas“).

Geriausieji baigiamuosius darbus sekėsi ginti kariūnams, studijuojantiems pagal Moderniųjų gynybos technologijų studijų programą, – jų pažymių vidurkis siekia 8,4 balo, prasčiausiai – studijuojantiems tarptautinius santykius – vidurkis – 6,773 balo. Palyginti su praėjusiais metais, pagal Gynybos ir saugumo institucijų valdymo ir Tarptautinių santykių programas studijuojančiųjų baigiamųjų darbų gynimo rezultatai yra prastesni, tačiau studijuojančiųjų pagal Moderniųjų gynybos technologijų studijų programą – akivaizdžiai geresni, o jei lyginsime su 2017 m. – apskritai absolytariai baigiamuosius darbus apgynė daug geriau (1 pav.).

Vertinant visų kursų žiemos sesijos rezultatus matyti, kad geriausiai sekėsi ketvirto kurso Moderniųjų gynybos technologijų studijų programos kariūnams. Jų pažymių vidurkis siekia 8,667 balo. Toliau rikiuojasi kitų kursų kariūnai, studijuojantys pagal Tarptautinių santykių programą. Sunkiausiai pirmąją sesiją įveikė pagal Gynybos technologijų vadybos programą besimokantys kariūnai, nes jų vidurkis – tik 7,51 balo. Apskaičiavus karinio rengimo ir universitetinių studijų rezultatus matyti, kad jiems už universitetines studijas sunkesni karybos dalykai – pastarųjų įvertinimai 0,3 balo žemesni, ypač pirmojo ir trečiojo kursų. Džiugu, kad, palyginti su praėjusiais metais, šiemet visų kursų žiemos sesijos rezultatai, nors ir nežymiai, pagerėjo. Tikėsimės, kad atsilę orai nesutrukdydys ir pavasario sesija bus dar sėkmingesnė (2 ir 4 pav.).

Skolų skaičiumi, kaip paprastai, „pirmauja“ pirmakursiai (šešios skolos). Antram kursui teko keturios skolos. Kariūnai suklupo atsiskaitydami už karinio rengimo dalyko „Vadovavimas ir valdymas (kontrolė)“ (PVP) žinias. Iš keturių trečiakursių skolų trys už tarptautinės ir humanitarinės teisės neišmanymą. Ketvirtas kursas skolų turi mažiau – tik dvi (3 pav.).

Dabar norėčiau aptarti, kurie mokomieji dalykai kariūnus labiausiai domino ir buvo jiems lengviausi, ir atvirksčiai.

Galima sakyti, kad beveik visiems pirmakursiams sunkiai įkandama taikomoji matematika, nes šio dalyko žinių įvertinimų vidurkis – 6,750 balo. Nekokie kalbos kultūros ir akademi-

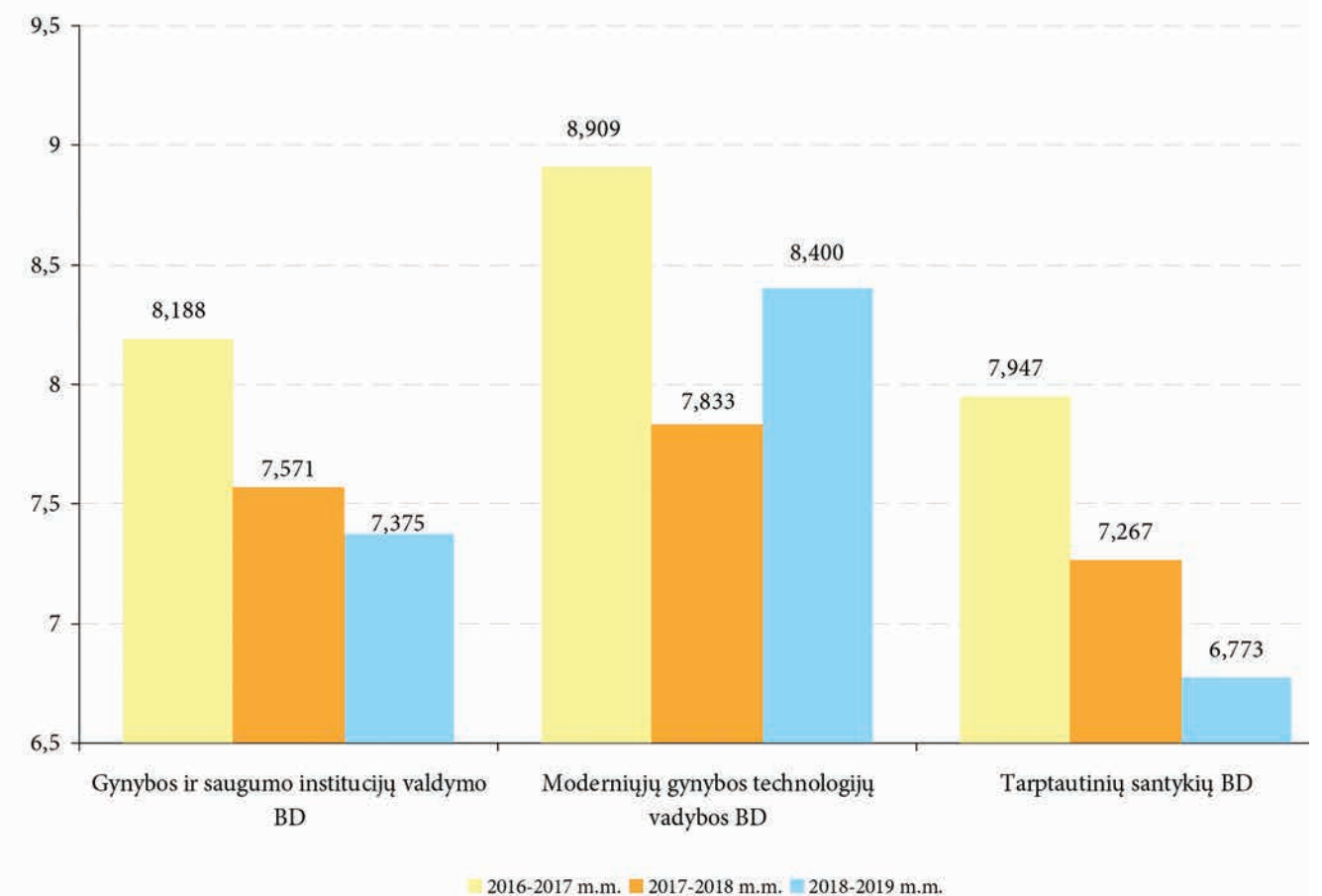
nio rašymo (vidurkis – 7 balai), technologijų fizikinių pagrindų (vidurkis – 7,125 balo) studijų rezultatai. Tačiau jiems puikiai sekasi vokiečių kalba, ką liudija tiesiog rekordiška aukšta pažymių vidurkis – 9,5 balo, taip pat rusų kalba (vidurkis – 8,8 balo). Iš karybos dalykų pirmakursiams reikėtų pagilinti taktikos žinias (vidurkis – 5,569 balo), užtat paviršinė oro gynyba išstudijuota labai gerai (vidurkis – 8,882 balo).

Antrakursiai sunkiai įsisavino transporto ir karinės technikos pagrindus (vidurkis – 6,8 balo), bet gerai išmano teisės pagrindus (vidurkis – 9,2 balo) ir saugumo studijų dalykus (vidurkis – 8,737 balo). „Strigo“ karinio rengimo mokomojo dalyko „Vadovavimas ir valdymas (kontrolė)“ studijos, tai rodo kuklus pažymių vidurkis (6,432 balo) ir 4 skolos, o sklandžiai pavyko perprasti ryšių ypatumus (vidurkis – 8,636 balo).

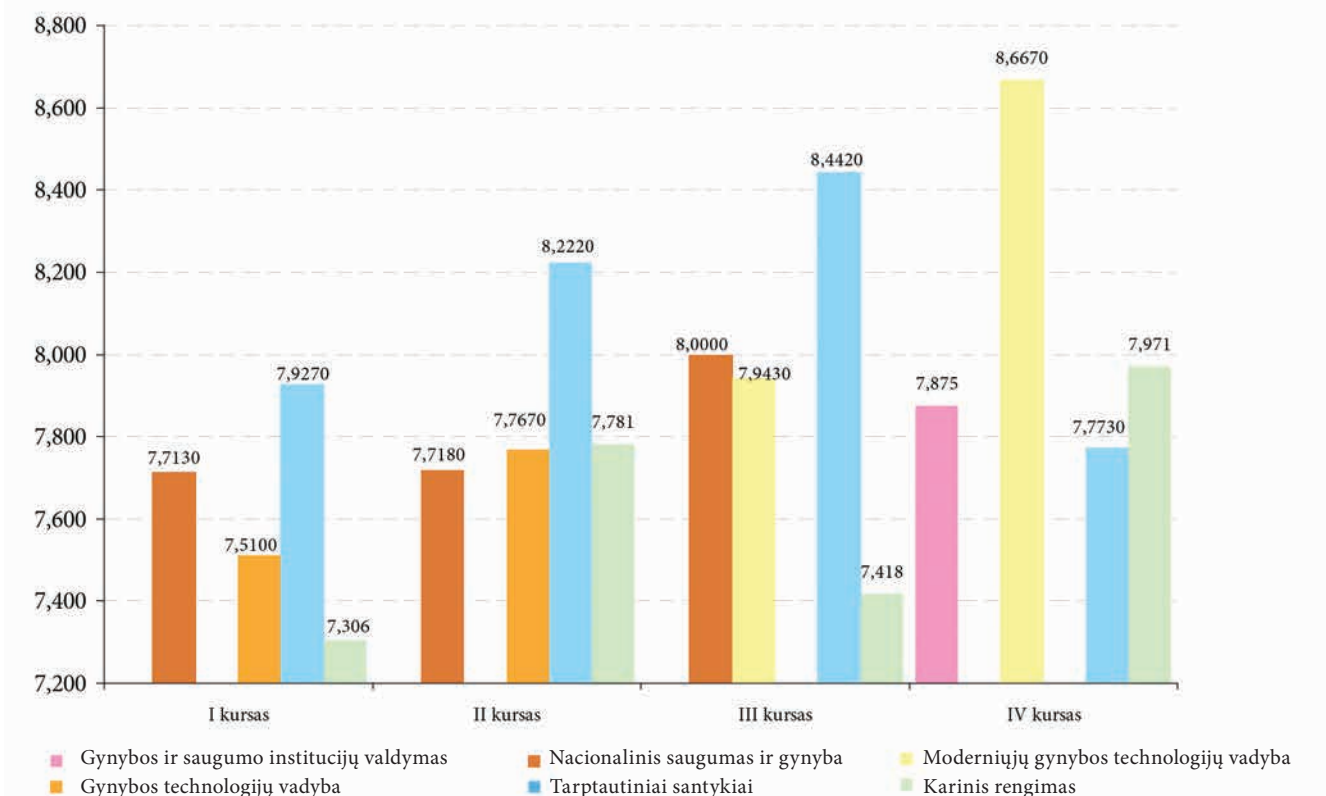
Trečiakursiams neblogai sekėsi mokytis anglų kalbos (7,375 balo), bet dar geriau – atvirų šaltinių žvalgybos (9,378 balo) ir rusų kalbos (9,111 balo). Vis dėlto kilo sunkumų studijuojant ginklus, šaudybą ir kovos techniką, todėl ir žinių įverčių vidurkis siekia tik 6,313 balo, o taikos ir krizių valdymo operacijų ypatumai perprasti labai gerai (8,52 balo).

Ketvirtakursiai šauniai atliko specialybės praktiką (įverčių vidurkis – 9,255 balo), pavyzdinčiai išėjo mokomojo dalyko „Vadovavimas ir valdymas (kontrolė)“ kursą (vidurkis – 8,608 balo). Linkime jiems neatsipalaiduoti – sėkmingai baigti paskutinį studijų Akademijoje semestrą ir išlaikyti taktikos kvalifikacinį egzaminą.

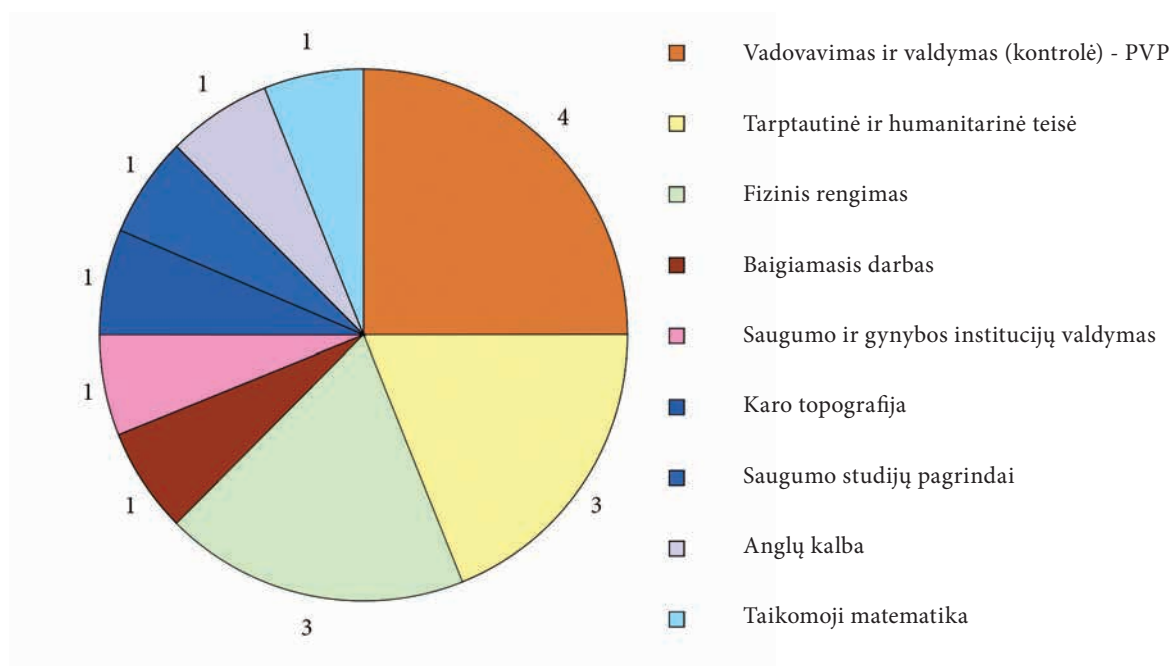
Bakalauro baigiamųjų darbų gynimo rezultatų lyginamoji lentelė (1 pav.)

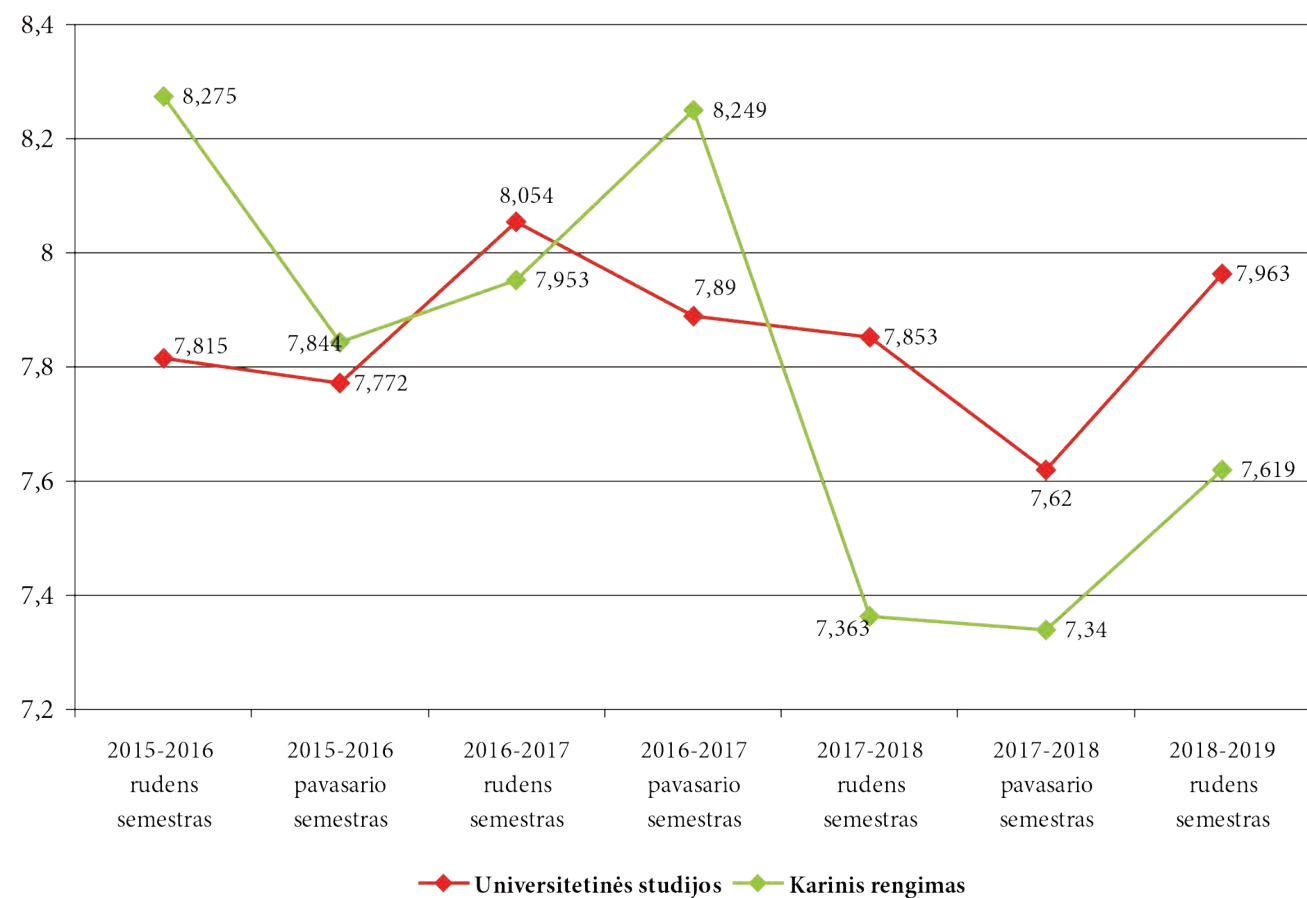
2018–2019 m. m. rudens semestro pažangumas (2 pav.)

2018–2019 m. m. rudens semestro skolos (3 pav.)

Pažangumo kaita 2015–2016 m. m. ir 2017–2018 m. m. (4 pav.)

Studijuodamas Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje įgysi aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir karininko profesiją. Baigęs ją gausi bakalauro diplomą, tau bus suteiktas leitenanto laipsnis, garantuota tarnybos vieta Lietuvos kariuomenėje. Galėsi nuolat kelti savo kvalifikaciją ir kilti karjeros laiptais.

Kaip vyksta priėmimas į Lietuvos karo akademiją?

- ▶ Iki liepos 26 d. registruokis tel. +370 5 212 7092 laikyti profesinio tinkamumo testą Karo akademijoje. Tai gali padaryti jau dabar.
- ▶ Užsiregistravęs atvyk laikyti profesinio tinkamumo testo, kurį sudaro įvairios užduotys, taip pat fizinio pasirengimo testo Lietuvos karo akademijoje. Čia per dvi dienas susipažinsi su jos aplinka, išbandysi savo jėgas ir apsispręsi, ar toks gyvenimo būdas tau tinka.
- ▶ Pasitikrink sveikatą Karinėje medicinos ekspertizės komisijoje.
- ▶ Sėkmingai išlaikyk valstybinius lietuvių kalbos, matematikos, užsienio kalbos (anglų, vokiečių ar prancūzų) ir istorijos egzaminus.
- ▶ Nuo birželio 1 d. teik prašymą studijuoti Lietuvos karo akademijoje LAMA BPO (www.lamabpo.lt).
- ▶ Atvyk dalyvauti Priėmimo komisijos posėdyje ir pasirašyti mokymosi sutarties.

STUDIJŲ PRADŽIA – PASIRAŠIUS SUTARTI!

STUDIJUOK!
SIŪLomos TRYS BAKALAURO
STUDIJŲ PROGRAMOS:

TARPTAUTINIAI SANTYKIAI

GYNYBOS TECHNOLOGIJŲ VADYBA

NACIONALINIS SAUGUMAS IR GYNYBA

KARINIS RENGIMAS LYDERIO UGDYMAS

Studijuojantys kariūnai visiškai išlaikomi valstybės, aprūpinami gyvenamąja patalpa, apranga, maitinami 3 kartus per dieną Akademijos valgykloje, gauna nuo 140 iki 250 Eur stipendiją, jiems atlyginamos kelionės išlaidos. Susirgę, patyrę traumą ar kenčiantys nuo danties skausmo nedelsiant profesionaliai gydomi šalia esančiame medicinos punkte. Ir visa tai – nemokama!

Daugiau informacijos:

Priėmimo komisijos tel. +370 5 210 3597, el. p. priemimo.komisija@mil.lt
Atrankos centro tel. +370 5 212 7092

